0,40 lei Numărul 451 13 octombrie 2008 8 pagini Săptămânal de opinie, informație și idei de larg interes național

La multi ani!

Lector univ.dr. George LĂZĂROIU

Prof. univ. dr. doc. Grigore Posea s-a născut pe 15 octombrie 1928, în comuna Nehoiașu, județul Buzău. A absolvit Facultatea de Geologie-Geografie a Universității din București (1952), a obținut titlul de doctor în geografie la Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca (1958) și pe cel de doctor docent al Universității din București (1970), instituție în care a activat ca profesor începând cu 1969. Este președinte de onoare al Societății de Geografie din România și prorector pentru cercetarea științifică în cadrul Universității Spiru Haret. A publicat peste 300 de lucrări, în țară și în străinătate.

Stimate domnule prof. univ. dr. doc. Grigore Posea, cum s-a dezvoltat pasiunea dumneavoastră pentru geografie?

Liceul absolvit, de profil militar, mi-a oferit o anumită rigoare acțională, iar muntele, în peisajul căruia m-am născut, m-a cucerit prin semetia piscurilor,

de unde năzuinta de perfectionare necontenită de-a lungul atâtor decenii de activitate didactică și științifică. Opțiunea pentru studiul geografiei a venit de la sine, iar aprofundarea acestui domeniu s-a realizat în facultate și, mai ales, după obținerea titlului de doctor, dar și prin specializări la Moscova și Paris, cu profesori de marcă (J. Dresch și K. Markov).

(Continuare în pag. 2)

Universitatea – centru de educație și creație

La 1 octombrie s-a dat startul într-o nouă etapă a devenirii umane, intelectuale a sute de mii de tineri români. Evident, nici haretiştii – nume asumat cu mândrie de studenții de la toate specializările și formele de învățământ ale Universității Spiru Haret, din ţară și din străinătate nu fac exceptie.

Exigențele impuse tinerilor, dar și cadrelor didactice, de prestigioasa universitate, pentru un învățământ de calitate, puternic ancorat la cerințele pieței muncii și la o reală integrare europeană, au fost abordate în discursul domnului Președinte și Rector, prof. univ. dr. Aurelian Gh. Bondrea, cu prilejul deschiderii anului universitar.

BUN VENIT ÎN NOUL AN **UNIVERSITAR!**

În numele Senatului și al său personal, prof. univ. dr. Aurelian Gh. Bondrea a apreciat rezultatele obținute în anul universitar anterior și a adresat tuturor un călduros bun venit în noul an universitar, dar mai ales, celor peste 95.000 de studenți în anul I și peste 15.000 de masteranzi la

TRATATUL DE LA BOLOGNA

Președintele a evocat importanța reuniunii rectorilor de la Bologna, cu prilejul împlinirii a 20 de ani de la semnarea Magna Charta Universitatum pentru educație în învățământul superior european. Principiile Tratatului de la Bologna sunt următoarele:

- universitățile, ca centre de cultură, cunoaștere și cercetare, făuresc viitorul umanității;
- necesitatea ca universitățile să se adreseze întregii societăti pe baza unui efort de formare continuă;
- respectarea armoniei și echilibrului în viață și în mediul natural;
- universitățile insistă asupra cunoașterii universale, umanismului, comunicării și interacțiunii culturale;

- primatul libertății academice, al autonomiei universitare și al independenței politice și economice;
- universitățile sunt tărâmul unde se nasc ideile și se exprimă știința;
- educația la nivel universitar este structurată pe trei cicluri: licență (3 ani), masterat (2 ani) și doctorat (3 ani).

Domnul Rector a evidentiat rolul universitătilor în formarea personalității și în societate, afirmând că acestea sunt adevărate "centre ale gândirii critice și ale inovațiilor de avangardă, ... combinații între tradiție și inovație, un amestec de rigoare și imaginație creatoare în deplină libertate".

VIITORUL UNIVERSITĂȚII

Au fost remarcate moștenirea, menirea și funcțiile universității, precum și interdependența dintre învățământ și cercetarea

Responsabilitatea socială și creativitatea intelectuală sunt premisele universității de mâine, menite să-și apere autonomia, libertatea și integritatea academică și să-și făurească propriul destin.

Domnul Președinte, prof. univ. dr. Aurelian Gh. Bondrea, a subliniat că obiectivul fundamental al Universității Spiru Haret este asigurarea calității în educație și în cercetarea științifică. O preocupare constantă a conducerii universității este legată de dezvoltarea infrastructurii performante.

Universitatea Spiru Haret a fost acceptată de Asociația Universităților Europene spre a fi evaluată pe parcursul acestui an universitar, cu scopul de a acredita nivelul studiilor universității în contextul celor mai bune universități europene.

"Limba română este patria mea'

Prof. univ. dr. Lucia MURESAN Decanul Facultății de Teatru a Universității Spiru Haret

"Limba e cel dintâi poem al unui popor", spunea un mare cărturar

Mai putem spune asta astăzi plimbându-ne o zi pe străzile noastre?

M-am întrebat de multe ori ce se întâmplă cu limba noastră? De ce se degradează, se mitocănește, se vulgarizează pe zi ce trece... și "fenomenul" tinde să acapareze medii din cele mai diverse.

Un mare poet mexican – Octavio Paz – spunea că , atunci când o societate se corupe, primul lucru care

se corupe este limbajul"

Mai e nevoie de altă dovadă că societatea noastră este coruptă?

Trăim într-o lume a rostirii, de la rostirea genetică Nu numai că știința reprezintă o rostire potrivită, cum s-a spus, dar datorită unei astfel de rostiri, s-a ajuns astăzi la un limbaj nou care nu mai e al glasurilor și al undelor sonore, ci al celor mute din spectrul electromagnetic.

Rostirea omului este, dacă e potrivit gândită, solidară cu rostul lucrurilor.

"La capătul ei, deci, rostirea devine într-un fel, rostirea ființei" spunea Constantin Noica, cel care a descifrat cu atâta întelepciune si rost, cuvintele limbii române, descoperindu-ne sensuri adânci, uitate

aproape, ce ne leagă de istoria acestui neam. Pe cine mai interesează toate acestea? Auzim la Radio: "ora doisprezece" – când ora, fiind de gen feminin, ar trebui să fie ora douăsprezece. Cum vă sună ..doisprezece fete?" – e caraghios, nu? De ce să nu fim atenți, de ce să nu deschidem din când în când un dicționar, un volum de Caragiale, Rebreanu, Arghezi, să ne familiarizăm cu o rostire românească plăcută urechilor noastre, cultivată, cu grijă față de această zestre culturală care este limba noastră românească.

De la Berlin, Caragiale scria: "Trăiască frumoasa și cumintea limbă română. Fie în veci păstrată cu

sfințenie această scumpă carte-de-boierie a unui neam călit la focul atâtor încercări de pierzare"...

Şi Ĕminescu scrie întru apărarea limbii române. Sunt și străini fascinați de frumusețea limbii noastre: cel mai de seamă poet al veacului al XVII-lea și părinte al poeticii germane moderne, Martin Opitz (1597-1639) ne-a lăsat una din cele mai strălucite creații străine consacrate originii, geniului și pământului românesc:

"Şi totuşi limba voastră prin timp a străbătut E dulce cum e mierea și-mi place s-o ascult. Cu nici o armă însă, dușmanul n-o să poată Să vă răpească limba, nădejdea voastră toată... Prin ce miracol însă și cum a biruit

Aievea limba voastră, pe drept rămân uimit..." Adevărul rostirii, al cuvântului potrivit în actul vorbirii, se manifestă la vechii greci, și, după spusa lui Mircea Eliade, la toate popoarele vechilor culturi... și noi suntem un popor cu cel puțin două milenii de

Limba ar fi prin ea însăși cunoaștere, expresie artistică și cuvânt profetic; unii spun că ea este doar ..sistem de comunicare"

Aș adăuga că limba scriitorilor români este cu certitudine un instrument de cunoaștere (dacă ne gândim la cei vechi, Văcărești, Anton Pann – limba este "document de epocă". "Vedem" parcă societatea timpului în acțiune, în mișcare).

Şi mă gândesc la ce lăsăm în urmă, ce fel de ,rostire românească" e cea pe care o auzim zilnic: totul e "ok"; e "super", e "cool", înjurăm ca la ușa cortului, rostim obscenități cu o ușurință de necrezut, facem impardonabile greșeli și dezacorduri de neauzit. Cred că este, în primul rând, o lipsă de respect față de noi înșine și față de interlocutori și față de neamul în care ne-am născut. Văcărești (1740-1798):

,Urmaşilor mei Văcărești Las vouă moștenire

Cresterea limbii românești

Şi-a Patriei cinstire'

Tineri, urmași ai Văcăreștilor, sunt îndemnuri care și astăzi sună dramatic, încărcate de adevăr! , Româneștile cuvinte" ar trebui să sune armonios pe toate scenele din țară, la Radio și Televiziune, la toate întâlnirile publice și în toate școlile românești.

,Limba este un semn al modului de a fi și de a gândi al aceluia care o folosește!" scria Unamuno. La ce concluzie am ajunge după o zi în care

ne-am asculta în stradă concetățenii. Sunt o actriță care mai crede în forța cuvântului, în forța gândului care se rostește în cuvinte. Mai cred în comunicare, în dialogul între oameni în secolul acesta al internetului. Mai cred în emoția pe care cuvintele rostite o transmit celor ce le ascultă. Știu că "limba română este patria mea". Şi mai cred că suntem ființe înzestrate cu darul, harul Dumnezeiesc

Asta mă străduiesc să le împărtășesc studenților mei din Facultatea de Teatru a Universității Spiru Haret.

Puncte de vedere

CRIZA FINANCIARĂ INTERNATIONALĂ Eșecul unui model economic?!

Conf. univ. dr. Ion CORBU

Criza financiară reprezintă, într-un sens foarte larg, o stare de dezechilibru, peste anumite limite, între diferitele componente ale pieței. Unele crize financiare pot fi previzibile, altele sunt greu de anticipat. Acestea pot avea ca origine factori dintre cei mai diverși. Actuala criză financiară, care s-a dezvoltat începând cu vara anului 2007, conform opiniilor multor

care se punea era, nu dacă va fi, ci când va începe. Factorul care a declanșat această criză îl reprezintă piața subprime americană. Însă odată declanșată criza a scos la iveală eșecul unui model economic. De acum încolo nimic nu va mai putea fi cum a fost. Atotputernicia zeilor Wall Street-ului a luat sfârșit. "Stăpânii lumii", cum erau cunoscuți până mai ieri inventivii finanțiști, au fost aduși cu picioarele pe pământ. Nu ei vor mai face legea. Dimpotrivă. Vor fi obligați să respecte reguli. Stricte. Şi vor trebui să se mulțumească și ei cu profituri rezonabile. Nu cu profiturile exotice cu care se obișnuiseră din pariuri financiare cu bani împrumutați. Pariuri care au făcut ca atâți americani să rămână pe drumuri. Şi nu numai. Tot mai mulți cetățeni de dincolo de Atlantic constientizează că goana lacomă după profit a Wall Street-ului poartă răspunderea pentru criza financiară actuală care bulversează planeta. Şi care i-a obligat pe americani să intervină de

specialiști, era de așteptat. Problema urgență cu 700 de miliarde de dolari. Un pret destul de piperat, plătit de fiecare contribuabil din țara liberei inițiative absolute, pentru toleranța cu care zeii finanțelor au fost suportați până acum. Pentru că, după cum se știe, în capitalism, profiturile sunt strict private, în timp ce pierderile sunt naționalizate și suportate de toți. Iată de ce tot mai mulți specialiști și decidenți sunt fermi în a susține necesitatea de a se impune un sistem financiar mondial strict reglementat și sub control public. Un nou Bretton Woods este absolut necesar. De altfel, această problemă se pune la cele mai înalte niveluri. Într-un discurs ținut la 25 septembrie la Toulon, Nicolas Sarkozy, şeful statului francez şi președintele în exercițiu al Uniunii Europene, sublinia destul de ferm: "Sunt convins că răul este profund și că trebuie repus în discuție întregul sistem financiar și monetar mondial, cum s-a făcut la Bretton Woods după al doilea război mondial. Aceasta ne va permite să creăm mijloacele unei reglementări

mondiale pe care globalizarea și mondializarea schimburilor le fac indispensabile. Nu se mai poate continua cu girarea economiei secolului XXI cu instrumentele economiei din secolul XX. Nu se mai poate concepe economia de mâine cu ideile de ieri" "Când băncile centrale fac zilnic întreaga trezorerie a băncilor și când contribuabilul american este obligat să plătească 1000 de miliarde de dolari pentru evitarea falimentului generalizat, mi se pare că legitimitatea puterilor publice de a interveni în funcționarea sistemului financiar nu se mai pune".

Crizele financiare, în opinia multor specialişti, sunt necesare, în sensul că ele reprezintă sancțiuni pentru erorile de gestiune. Chestiunea care se pune nu este eliminarea tuturor crizelor, ci numai pe acelea care reprezintă un pericol sistemic și care, prin virulența efectelor, pot destabiliza major sistemul financiar internațional.

(Continuare în pag. 2)

2008 - ANUL EUROPEAN AL **DIALOGULUI INTERCULTURAL** OMUL, CA FUNDAMENT AL COMUNICĂRII INTERCULTURALE

Prof. univ. dr. Ioan N. ROŞCA Decanul Facultății de Filosofie, Științe Politice și Studii Culturale

• Temeiul unei comunicări nterculturale

Comunicarea, fie intra-culturală, fie interculturală, implică anumite dificultăți legate de limbaj și, mai ales, de conținutul său cultural.

După opinia mea, aceste dificultăți pot fi depășite, cel puțin parțial, relativ, dacă nu și exhaustiv, absolut.

Desigur, un limbaj poate fi învățat.

Dar pot fi *asimilate* și sensurile sale științifice și, în genere, culturale? Cum pot oamenii, ca purtători ai unei anumite culturi, să comunice și să facă schimb de idei și, mai ales, de sentimente și credințe, într-un cuvânt de valori specifice, nu numai între ei, ci și cu cei care aparțin altor culturi? Sau, într-o altă formulare, cum este posibil ca omul, care aparține unei anumite culturi, să fie temeiul unei comunicări interculturale?

Răspunsul necesită o perspectivă filosofică asupra omului ca fundament al comunicării interculturale.

În istoria gândirii filosofice s-au conturat două mari orientări asupra omului cultural: una substanțialistă și alta relaționistă.

Prin orientarea substanțialistă înțeleg concepțiile afirmate de vechii filosofi, de cei medievali și de moderni, inclusiv de iluminiști, care au definit omul cultural ca substanță sau esență, dată ca atare în fiecare individ uman.

(Continuare în pag. 4)

La multi ani!

(Urmare din pag. 1)

Rezultatele s-au concretizat prin comunicări la manifestări științifice internaționale și prin articole publicate în reviste de specialitate. Din 1951 am funcționat ca preparator la Universitatea din București, asistent (1952), lector la Universitatea din Cluj (1957), conferențiar (1960) și profesor (1969) la Universitatea din București. După 1990, am funcționat și la Universitatea Spiru Haret, iar din 1999 numai la Spiru Haret. La această universitate am pus în practică toată experiența didactică, științifică și organizatorică pe care o căpătasem în prealabil, ani mulți, în învățământul superior. Cunoșteam și lipsurile impuse anterior acestui învățământ, iar la Universitatea *Spiru Haret* am militat pentru o orientare cât mai aproape de Europa Occidentală și de America, mai ales că atmosfera și stilul de muncă al rectorului nostru, prof. univ. dr. Aurelian Gh. Bondrea, este continuu novativ, neoharetian.

În anul 2005, am fost ales și profesor de onoare al Universității "Alexandru Ioan Cuza" din Iaşi.

Odată cu obținerea calității de conducător de doctorat, numeroși specialisti în devenire au beneficiat de acumulările dumneavoastră teoretice și practice.

În 1965 am obținut calitatea de îndrumător de doctorate în domeniul geomorfologiei, iar în 1968 și în cel al geografiei fizice. De atunci, am coordonat munca a peste 40 de doctori, 27 dintre aceștia ajungând, la rândul lor, profesori universitari, iar unii conduc și ei doctorate sau predau în străinătate.

Care este tendința actuală în cercetarea geografică?

Ca în orice știință există perioade de avânt, bazate pe noi paradigme urmate în stiinta respectivă, dar și perioade de oarecare "bâjbâială", sau chiar stagnare. Pe plan mondial, geografia a realizat un avânt puternic după 1960-1970, ceea ce s-a întâmplat și la noi în țară, când mai ales geografia României a fost studiată aproape "pas cu pas", cu multe rezultate noi. După 1990, au apărut noi direcții de studii și trecerea la un accent deosebit spre practica socială. Dau doar două exemple: mulți tineri doresc să urmeze

geografia turismului (și noi am înființat o asemenea specializare, și multe studii și contracte de cercetare se ocupă de acest subiect); al doilea exemplu, introducerea unor cursuri (și cercetări științifice) privind: hazarde, riscuri și dezastre naturale (geografice). Cele două exemple nu indică întrutotul, însă, orientarea generală actuală a geografiei și a geografilor, și anume "studiul mediului geografic" ca un sistem "viu" și complex, dar mai ales ca una din cele trei mari părți ale dezvoltării durabile: armonia, pe timp îndelungat, dintre "mediu - economie societate". De altfel, noi am și dat o nouă definire a geografiei: Știința integratoare a Terrei ca planetă a vieții și a omenirii. Către această direcție pășește activ, și cu folos, geografia actuală.

Aș menționa însă și două neajunsuri ale perioadei contemporane: unele discipline geografice și-au depășit mult obiectul (sau chiar au devenit negeografice), extinzându-se către alte științe vecine, în care alții sunt mai pricepuți decât noi (nu dau exemple, dar sunt destule) și, un alt defect, *plagiatul*, direct sau ocolit, de pe Internet, fără aport personal substanțial (dar sper să se oprească!).

Puncte de vedere Puncte de vedere Puncte de vedere

CRIZA FINANCIARĂ INTERNAȚIONALĂ

(Urmare din pag. 1)

CICLUL DE APARIȚIE A CRIZELOR S-A MICȘORAT

De altfel, în ultimele două sute de ani, omenirea s-a confruntat cu numeroase crize, astfel încât starea de criză pare să fi devenit o adevărată obișnuință. De când liberalizarea financiară a devenit mondială, ciclul de apariție a unor astfel de crize s-a micșorat, situându-se, în ultimile decenii, undeva la o perioadă ciclică medie de cca trei ani. Amintim anii '80, marcați de căderea Bursei din Tokio, a Bursei de la New York și prăbușirea piețelor de acțiuni. Apoi, la începutul anilor '90, presiunile asupra mecanismului cursurilor de schimb au făcut ca lira sterlină, lira italiană și escudo-ul portughez să "iasă din tunel". Tot la începutul, anilor 90, a avut loc prăbusirea "obligațiunilor putrezite" sau "Junk Bonds", precum şi criza "Savings and Loans" (casele de economii americane); prăbușirea peso-ului mexican, din toamna anului 1994, a scos la iveală starea financiară fragilă a Mexicului, care se baza pe finanțări speculative ale deficitului bugetar pe termene din ce în ce mai scurte; în 1994, s-a produs crahul titlurilor de proprietate americane; în 1997, debutul crizei financiare asiatice, care s-a internaționalizat și în care au intrat, ca într-un joc de domino, Thailanda, Coreea și Hong Kong, iar în 1998, Rusia și Brazilia; în 2001-2003, criza Internetului, iar 2007 aduce criza ipotecară americană.

Cu toate că unii specialiști au tratat-o cu lejeritate, pentru Alan Greenspan, fostul șef al Băncii centrale americane (Fed), criza financiară actuală este cea mai rea pe care economia mondială a cunoscut-o de la sfârșitul celui de-al doilea război mondial, iar în opinia lui George Soros, celebrul finanțist, care a pus în dificultate Banca Angliei, comparația cu marele crah din 1929 este cea mai apropiată de realitate

Din păcate, nu prea se învață mare lucru din aceste crize. Într-o formă sau alta, crizele reapar, pe fond, factorii care le declanșează păstrând esența, însă, schimbându-și hainele. Unele devenind super

CREEAZĂ, TITRIZEAZĂ, AMBALEAZĂ FRUMOS, MASCHEAZĂ ȘI DISTRIBUIE RISCUL, FĂRĂ SĂ-ȚI PESE!

Criza actuală a condus, printre altele, la scoaterea la lumină a r situații care, în spiritul libertății absolute a pieței, au permis producerea unor fenomene ce au "infestat" piața. Dintre aceste fenomene, amintim: practicarea unor creditări abuzive, revinderea creditelor ipotecare și imobiliare pe piețe sub forma unor instrumente financiare extrem de sofisticate, de complexe si netransparente. Poate că astfel de situații ar fi fost evitabile dacă între bănci și agențiile de rating, care trebuiau să le observe imparțial și obiectiv, nu s-ar fi stabilit relatii pentru care termenul de "nepotrivit" pare cel mai blând.

Ca filosofie generală, premisele care au favorizat această criză constau, în opinia noastră, într-o problemă doctrinară. Şi anume: au dreptul actorii care evoluează pe o piață financiară, în virtutea liberei inițiative și a atotputerniciei capitalului, să facă absolut tot ce vor, fără nici un fel de control de natură instituțională, civic sau guvernamental? Sigur, orice tip de control este perceput ca o limitare a dreptului la liberă inițiativă, drept sacrosanct pe o piață liberă însă, cum s-a dovedit în cazul pieței subprimes americane, lipsa totală a controlului, coroborată cu flagrante încălcări ale legii, și lipsa unor reglementări ferme, pot conduce la astfel de crize. Care, din păcate, nu se manifestă doar local, sancționându-i doar pe aceia care le provoacă, ci afectează zone majore ale pietei, la limită, piata mondială.

După cum se cunoaște, în procesul de creditare se creează monedă, iar lipsa transparenței și a criteriilor de creditare poate conduce la "injectarea" în piată a unor monede false, imposibil de decelat în raport cu "moneda adevărată". O astfel de "monedă falsă" poate eroda "mecanismul imunitar" al organismului, care trebuie să fie și să se mentină sănătos, al pietei financiare.

Criza s-a declanșat pe fondul unei situații marcate de o încetinire a ritmului de creștere a economiei americane, pe de o parte, iar pe de alta, pe fondul dezechilibrelor mondiale și a necesităților de ajustare care ar trebui să rezulte din aceste dezechilibre. A contribuit, de asemenea, și contextul economic marcat de prețurile mari ale materiilor prime și energiei, precum și cursul scăzut al monedei americane în comparație cu principalele monede ale lumii. Peste acestea, s-au suprapus instrumentele derivate create de "business friendly" sau, cum am putea traduce în românește printr-un concept

încetățenit deja, "băieții deștepți". Aceste instrumente se bazează pe o încredere exagerată în preluarea și poate atomizarea riscurilor, fapt posibil într-un sistem financiar internațional aflat oarecum în tranziție, adică insuficient reglementat, destul de netransparent, necontrolat, un adevărat "rai financiar" pentru "băieții deștepți" din domeniul

Inovația financiară, mai precis titrizarea, se află la baza crizei subprime din SUA. Această tehnică permite celui care vinde un produs cu risc să-l revândă sub forma unor fracțiuni de produs, respectiv sub formă de titluri, debarasându-se astfel de un activ riscant din bilant. Apoi, astfel de titluri mixate devin instrumente derivate complexe, cu risc dispersat. Cu, probabil, interesata notare pozitivă a unor agenții de rating și sub girul unor nume sonore din piață, ca de exemplu City Bank, Merrill Lynch, aceste produse supersofisticate și strălucitor ambalate intră ca un fel de "cel mai veritabil și de încredere instrument" pe piața financiară. De unde, și grație unei tendințe de câștig exagerat, mergând până la lăcomie, poate ajunge, ca în cazul devenit celebru, la o bancă germană IKB, care se va trezi expusă la riscul de credit al americanilor, fără ca ea să activeze pe piața americană și să devină, în august 2007, aproape falită. Paradigma creditării de tip clasic, care s-ar putea sintetiza în "creează, implicăte, asumă riscuri, controlează", poate deveni "creează, titrizează, ambalează frumos, maschează și distribuie riscul, fără să-ți pese".

DEFILEAZĂ, DIN NOU, TOXINELE GENERALE ALE **FINANTELOR**

Problema principală care se pune în această situație este că acest mecanism afectează cea mai importantă resursă a oricărei piețe financiare și anume credibilitatea. Când astfel de instrumente diseminează în toată lumea pericolul unei crize globale,nu mai poate fi doar teoretic. De aceea, ca în cazul oricăriei maladii, măsurile ferme și tratamentul adecvat se impun.

Într-un articol din septembrie 2007,Frederic Lordon surprinde în mod plastic modul de manifestare al unei astfel de crize:,,ca la paradă, defilează din nou toxinele generale ale finanțelor, mereu aceleași și în aceeași ordine: tendințele deșănțate ale speculațiilor; laxismul evaluării riscurilor în faza de creștere a ciclului financiar; vulnerabilitatea structurală față de o mică modificare a mediului și efectul catalitic al unei slăbiciuni locale, care precipită răsturnarea situației; revizia evaluărilor, în termeni de catastrofă; contaminarea laterală a neîncrederii către alte compartimente ale pieței; șocul suferit de băncile prea expuse; amenințarea cu un accident sistemic, cu alte cuvinte, cu o prăbușire globală, apoi cu o recesiune generalizată, prin strangularea creditului... și, în final, cererile de ajutor pe care le adresează băncilor centrale toți marii fanatici ai liberei inițiative private nereglementate și împinse la extrem...'

În cadrul unui atelier de dezbateri pe tema crizei financiare actuale, Daniel Dăianu a prezentat o analiză a cauzelor care au generat-o. Principalii factori care au dus la declanșarea acestei crize, prezentați de către europarlamentarul român, sunt:

"- o crestere dramatică a instrumentelor financiare globale noi si complexe, însoțită de o lipsă de transparență din ce în ce mai mare;

- conflicte de interese între cei care alcătuiesc piața; - practici imprudente de împrumut în industria serviciilor

- încredere excesivă în autoreglementarea piețelor;
- deficiențe ale agențiilor de rating;
- riscuri nerealist de scăzute atribuite anumitor investiții; - deferența în creștere dintre veniturile mari și costurile scăzute
- ale investitiilor de capital:

- incapacitatea de a răspunde la semnalele de avertizare timpurii sau de a învăta din lectiile precedentelor crize.'

Dintre consecintele crizei financiare actuale amintim extraordinarele pierderi ale băncilor. Astfel, băncile americane au recunoscut progresiv imensele pierderi situate, după unele estimări, între 250 și 500 miliarde de dolari. Pierderile principalelor bănci americane sunt impresionante: 24,1 miliarde de dolari pentru Citigroup, 10,3 pentru Morgan Stanley 5,3 pentru Bank of America 22,5 pentru Merrill Lynch, și numai cedarea acțiunilor a salvat-o de la faliment, situație care nu a fost posibilă și pentru Lehman Brothers, care a intrat în faliment, iar şirul problemelor pare a nu se sfârsi. Băncile europene au suferit, de asemenea, pierderi masive: UBS a anunțat pierderi de 18,7 milliards de dollars, Crédit agricole 4,8, HSBC 3,4, Deutsche Bank 3,1, Société Générale 3 (în afara consecințelor fraudei comise de unul dintre lucrătorii săi) și Barclays 2,7. Aceste pierderi au trebuit să fie finanțate, iar unele bănci pentru a se recapitaliza au apelat la fondurile suverane. Printre fondurile suverane care au contribuit la efortul de capitalizare al acestor bănci, amintim Government of Singapore Investment Corporation (GSIC) care a adus pentru UBS 11 miliarde de dolari și China Development Bank care împreună GSIC au injectat 11,5 miliarde de dolari în Barclays Bank, Recentul faliment al celebrei Bănci Lehman Brothers și salvarea la limită a nu mai puțin celebrelor Merrill Lynch și AIG relevă gravitatea fără precedent a situației, iar fiorul rece pare să-și fi făcut loc pe Wall Street

De asemenea, imense au fost și pierderile bursiere, care, la începutul anului 2008, scăzuseră de la nivelul maxim atins în 31 octombrie 2007 de 62.580 mld. dolari la 54.835 mld. dolari, respectiv o scădere cu 7.746 mld. dolari.

Piața bursieră americană a pierdut, la sfârșitul lunii iulie 2007, cca. 15,32% din maximul atins în 2007, piața bursieră franceză a pierdut aproximativ 19,53%, iar piața bursieră din Marea Britanie a pierdut 14,72% din nivelurile maxime atinse în 2007.

Alte consecinte, la fel de dramatice au constat în disponibilizarea a zeci de mii de salariați din domeniul financiar.

Însă cea mai periculoasă consecintă a constituit-o pierderea credibilității sistemului financiar a cărui refacere presupune timp și

acțiuni ferme și concertate. Reamintim, pe scurt, că o operațiune de titrizare presupune mai mulți actanți. Cedentul sau cedantul este acea parte care vinde creditele unei entități, create cu acest scop, emitentul. Emitentul finanțează achiziționarea creditelor prin emisiuni de titluri, iar fondurile obținute astfel sunt utilizate în scopul rambursării capitalului și a dobânzilor promise deținătorilor de titluri. Acest fapt, condiționat de cesionarea definitivă și incontestabilă a creanțelor, face ca schimbarea ulterioară a politicii de credit sau chiar falimentul cedentului să nu mai poată influența în nici un fel

Creanțele vor fi în continuare gestionate, respectiv transferul fondurilor către emitenți, încasarea dobânzilor, rambursările de capital, urmărirea restanțelor, garanțiile etc. Din considerente practice, de acestea se ocupă cedentul.

Pentru protejarea deținătorilor de titluri și supravegherea gestiunii emitenților sunt constituite, ca actanți importanți ai acestui proces, **Agentiile de rating** sau **de notare,** care evaluează riscul de credit aferent activelor cedate. Acest risc vizează riscul de neplată, plata cu întârziere, plata dobânzilor etc. Dacă se consideră că un risc este prea mare pentru a interesa investitorii se recurge la tehnici care măresc solvabilitatea.

Entitătile care au ratinguri nefavorabile, prin intermediul titrizării, se pot refinanța la dobânzi corespunzătoare unor notații superioare și la care, fără această tehnică, nu ar avea acces.

. Pe lângă faptul că titrizarea oferă posibilitatea scoaterii creditelor din bilant mai oferă și sansa unor fonduri proprii, care pot fi investite în activități rentabile, sau plata de dividende ori asigurarea de noi credite. Pot face obiectul titrizării creditele ipotecare, creditele de card, creditele de consum, creanțele asupra clienților, creditele pentru finanțarea proiectelor de investiții etc.

Titrizarea are o serie de avantaje, dintre care, pentru bănci, amintim posibilitatea unei gestiuni active de bilanț și o mai bună echilibrare a raportului randament-riscuri, precum fungibilizarea riscurilor ori chiar a procesului de creditare pe ansamblu, reponderări între capitalul economic și cel reglementar, discreție care poate merge până la lipsa totală de transparență, separarea domiciliului datoriei de detinerea sa într-un portofoliu etc. Pentru investitori, ca avantaje, menționăm randamentul crescut, posibilitatea de diversificare a portofoliilor si de diminuare a riscurilor. Ca dezavantaje pentru bancă, amintim costurile importante, plasamentul dificil al titlurilor de datorie riscante, iar ca dezavantaj comun, atât pentru investitori, cât și pentru bancă, montajul complicat, sofisticat și netransparent.

O PRĂBUȘIRE A LEULUI NU AR AVEA JUSTIFICARE

Criza financiară actuală reprezintă pe fond « exportarea și diseminarea la nivel mondial » a unui risc exagerat bazat pe evaluări de asemenea exagerate, indus în piață de către unii dintre actorii pieței financiare americane.

Consiliul Europei, analizând situația economică mondială pe baza unui raport interimaral al ECOFIN, a constatat că perspectivele acesteia "sunt degradate ca urmare a turbulentelor de pe pietele financiare, precum și ca urmare a încetinirii activității economice din SUA, pe fondul creșterii prețului petrolului și a produselor de bază". Tot în baza raportului menționat «creșterea economică a UE va trebui să fie încetinită în 2008, chiar dacă mărimea acestei încetiniri va fi limitată în Europa. Aceasta datorită faptului că bazele economiei europene sunt solide și nu sunt dezechilibre macroeconomice și financiare importante», iar ritmul de creștere estimat pentru 2008 va fi de "1,8% din PIB în zona euro și de 2% din PIB pe ansamblul UE". În contextul economic actual, se subliniază în raport "politicile economice și financiare ale UE trebuie să se axeze pe menținerea stabilității macroeconomice și să urmeze reformele structurale". Aprecierile de mai sus, contrar opiniilor multor "casandre finanțiste" vin să aducă o oarecare doză de speranță, optimism și liniște în ceea ce privește evoluția efectelor crizei subprimes americane și influențele acesteia în spațiul economico-financiar european

Cu privire la măsurile în domeniul financiar, atât de natură reglementativă, cât și nereglementativă, ele se bazează pe patru obiective principale:

- "întărirea transparenței pieței, în special în ceea ce privește expunerea băncilor la operațiunile de titrizare și al angajamentelor în afara bilantului:
- îmbunătățirea normelor de evaluare pentru a putea răspunde, în particular, problemelor decurgând din evaluarea activelor nelichide;
- întărirea cadrului prudențial al UE pentru sectorul bancar, de exemplu, modul cum se tratează riscurile majore, expunerea băncilor operațiunile de titrizare și gestionarea riscului de lichiditate;

• examinarea diferitelor probleme legate de rolul agentiilor de

De asemenea, Consiliul European a subliniat "necesitatea de a se face cât mai repede lumină totală asupra expunerii activelor aflate în dificultate și asupra instrumentelor în afara bilanțului și/sau a pierderilor suferite de către bănci sau alte instituții financiare".

În ceea ce privește funcționarea pieței, inclusiv rolul agențiilor de rating, "UE este gata să examineze soluții de reglementare, dacă actorii pieței nu soluționează rapid aceste probleme"

Această analiză se constituie într-un punct de vedere unitar al țărilor UE, iar obiectivele expuse mai sus reprezintă și un serios mesaj către pietele financiare de dincolo de Atlantic. Poziția coerentă a UE reprezintă și un efect benefic al acestei construcții, care, dacă ar fi fost divizată, n-ar fi avut forța de a transmite și poate de a impune mai multă transparentă și disciplină cercurilor financiare americane. Este și o confirmare a necesității și utilității existenței Uniunii Europene.

În legătură cu România și poate și cu celelate țări excomuniste europene, părerile sunt oarecum împărtite. Există specialisti care susțin că valul crizei va lovi din plin și piața financiară și bancară românească, însă sunt și destule voci care spun că această piată va fi foarte puțin afectată. Devalorizarea leului din ultimul timp pare să dea dreptate primilor. Credem, totuși, că această devalorizare s-a produs în principal din cauza socului psihologic și emotional și mai putin din motive cu adevărat reale. Pentru că nu am văzut nici o institutie financiară sau bancară din România care să declare pierderi ori deprecierea activelor ca urmare a expunerii generate de achiziționarea de produse financiare ale pieței ipotecare americane. De altfel, reprezentanți autorizați ai Băncii Naționale și ai principalelor bănci comerciale au și dat asigurări populației în acest sens. Dacă mai luăm în considerație și cresterea economică reală din ultimul timp, coroborată cu fluxurile financiare în valută de la românii aflați peste graniță, o prăbușire a leului ca aceea din ultimul timp, în principiu, nu ar avea justificare. În mod firesc, o intervenție în forță a BNR pentru susținerea cursului leului – s-ar fi impus.

Însă pentru mulți finanțiști decidenți români, criza financiară internațională poate constitui un nesperat pretext, în fond ușor de justificat în contextul panicii generale, pentru a pune toate relele și erorile manageriale din România pe seama acestei crize. Şi de a sancționa cheltuielile bugetare excesive, pomenile electorale și politicile salariale populiste. Pentru că ce "se dă" astfel poate fi "luat" printr-un curs nesupravegheat. Pe spatele tuturor.

"Dacă strănută America, răcește toată lumea"

O caracteristică importantă a crizei este contrastul existent între piețele financiare cu titluri, acțiuni, bănci, fonduri de investiții și " economia reală" a locurilor de muncă și a producției.

Economia reală americană, chiar și cu o scădere de 60% în construcțiile de locuințe de la începutul anului 2006, a avut doar scăderi minime până în prezent. Ce-i drept, numărul locurilor de muncă s-a diminuat cu 605 000 în raport cu luna decembrie 2007.

Întrebările care macină sunt dacă această panică financiară se va reflecta și în economia reală printr-o recesiune serioasă și, mai ales, cum s-ar putea preveni un astfel de fenomen.

În situația în care cererea scade, Guvernul intervine cu stimulente precum rate mai mici ale dobânzilor sau reducerea taxelor. Dacă, în schimb, cererea este ridicată, Guvernul intervine prin rate mai mari ale dobânzilor și creșterea taxelor. Cel puțin acestea sunt tradițiile.

Programul de la începutul lui 2008, în valoare de 152 miliarde \$, conform căruia întreprinderile ce achiziționau echipamente și familiile să fie scutite de plata taxelor, nu a funcționat. De ce? Pentru că la baza acestei crize se află nesiguranta: teama pietelor financiare. Practic, pierderile masive de pe piata creditelor au condus la căderea unor instituții financiare. Cu cât teama s-a răspândit, cu atât aceste instituții au devenit mai circumspecte când încheiau

afaceri între ele. Motivul este simplu – nimeni nu știa ce companie financiară va fi următoarea victimă pe lista colapsurilor.

Din păcate, economiștii nu au experiență în a găsi metode pentru stabilizarea piețelor financiare. Iar ceea ce este și mai îngrijorător, este faptul că Administrația Bush nu are niște răspunsuri clare pentru această criză; și le construiește de pe o zi pe alta. Dar numai pentru că ceea ce se știa până acum despre funcționarea economiei nu mai este valabil. "Aceste idei nu sunt neapărat proaste, doar că pentru moment sunt neliniștitor de inadecvate", cel puțin aceasta este opinia lui Robert J. Samuelson, comentator al "NewsWeek"

După cum este cunoscută vorba,, dacă strănută America răcește toată lumea" criza s-a mutat și în Europa. Dincolo de naționalizarea anumitor grupuri financiare, Guvernele au încercat să câștige încrederea piețelor. Mai precis, Irlanda, Germania, Suedia, Grecia, Portugalia, Austria, Danemarca și Ungaria au hotărât înainte de întâlnirea Miniștrilor de Finanțe ai Uniunii Europene de la Luxembourg, să garanteze în întregime depozitele din bănci. Miniștrii au propus ca plafonul garantat să fie de

Deși la nivel înalt se încearcă tot felul de soluții, se pare că isteria s-a instalat și la nivel psihic. Tonul a fost dat în Statele Unite, unde un finanțist rămas șomer

Cristiana TUDOR Masterandă, Facultatea de Jurnalism, Comunicare şi Relaţii Publice

în urma acestei crize, și-a împușcat familia și apoi s-a sinucis, nesuportând nesiguranța unui trai decent.

Pe Bătrânul Continent cei ce lucrează în zona finanțelor s-au refugiat în alcool și droguri, chiar un fost angajat al Băncii de Investiții Lehman Brothers Londra a recunoscut că majoritatea banilor săi se duc pe droguri. Consultanții psihologi din Marea Britanie declară că 95% dintre clienții lor sunt finanțiști care lucrează în cartierul financiar al Londrei.

În România, în schimb, nu se pune problema unor astfel de atitudini. Totuși, criza și-a făcut simțită prezența în primul rând la Bursă. În prima zi a săptămânii precedente, Societățile de Investiții Financiare (SIF-uri) s-au depreciat cu 5,24%, în timp ce brokerii de la Bursa de Valori Bucuresti trăiesc momente de coşmar, bucurându-se că încă nu au făcut infarct. Evident, si pretul actiunilor a scăzut dramatic. Așa cum s-a întâmplat în cazul Bursei de la Moscova, și BVB a fost închisă miercuri, 8 octombrie a.c., pentru o zi, din cauza unei deprecieri record, de 15%. Această decizie nu se va reflecta în economie, întrucât Bursa nu o susține. BVB nu este suficient de matură pentru a face acest lucru.

Pe de altă parte, moneda națională a atins valoarea record de 3,9810 lei pentru un Euro. Această cotație joasă nu a mai fost atinsă din data de 31 decembrie 2004, când Banca Centrală a anunțat un curs de referință de 3,9663 lei pentru un euro.

Analiștii consideră că BNR va interveni pe piață, discret, ca de obicei, pentru a stabiliza cursul valutar și, bineînțeles, pentru a preveni un eventual colaps al sectorului bancar. Aproximativ 55% din creditele românilor sunt în valută, ceea ce înseamnă că firmele și populația vor întâmpina probleme în rambursarea împrumuturilor.

Din câte se pare, înainte ca Euro să atingă pragul psihologic de 4 lei, BNR a intervenit întărind leul. Mai mult decât atât, Premierul Călin Popescu Tăriceanu împreună cu Guvernatorul BNR Mugur Isărescu au dat asigurări populației că sistemul bancar românesc este suficient de solid, băncile nu au probleme cu lichiditățile, așa încât este prematură panica. Argumentul de bază este următorul: fiecare bancă deține o rezervă minimă obligatorie la BNR pentru a se evita neplăcerile cauzate de un posibil faliment. În plus, dacă BNR ar injecta doar 5% din rezerva sa în piață, aceasta ar fi suprasaturată de lichiditate. Pentru orice eventualitate, Premierul a sfătuit populația să aibă depozite la mai multe bănci. Pe termen scurt, acestea sunt problemele de bază: ce se va întâmpla cu depozitele bancare și cât de mari vor fi ratele la credite.

Pe termen lung însă, lucrurile nu sunt atât de simple, în sensul că vrând-nevrând panica ajunge în economia reală. Să ne gândim în primul rând la inflație. O inflație mare se regăsește în prețuri ridicate la combustibil, alimente și toate serviciile derivate. Dacă prețurile cresc, se mărește și dobânda la credite. Adică ratele devin din ce în ce mai mari, ceea ce înseamnă în mod clar costuri mult mai ridicate și, implicit, scăderea nivelului de trai. În plus, oamenii ar putea să își piardă casele, tocmai din imposibilitatea rambursării creditelor. Acest fenomen ar putea duce la o ieftinire a locuințelor ipotecate. Tocmai pentru că băncilor le va fi din ce în ce mai greu să le vândă, ceea ce s-a întâmplat și în Statele Unite, unde o casă de 65 000 \$, a ajuns să valoreze nici mai mult nici mai puțin decât 1 \$. Chiar și în acest caz, persoana care a cumpărat casa a negociat la sânge cu banca pentru ca aceasta să îi plătească taxele de tranzacționare.

În America, răspunsuri clare nu sunt si nici în România lucrurile nu stau altfel. Ceva este cert această criză este diferită de celelalte, fie ea provocată intenționat sau nu. Miniștrii de finanțe și oamenii politici caută soluții pentru a diminua șocul.

Cel puțin, deocamdată, România nu a fost afectată foarte brutal de răsturnările financiare, ceea ce îi oferă

răgazul de a fi precaută. Pe cât posibil.

OM, PROFESOR, SAVANT O viață în slujba unei pasiuni

Primul geograf complet și complex actual al geografiei românești

Prof. univ. dr. Ion IORDAN Facultatea de Geografie și Geografia Turismului, Universitatea Spiru Haret

Aniversarea a 80 de ani de viață a prof. Grigore Posea reprezintă un eveniment de mare semnificație, activitatea sa didacticoștiințifică înscriindu-l printre geografii de frunte ai țării; aș afirma, chiar, că datorită bogatei sale "opere" geografice, de mare varietate științifică și practică (combinație perfectă fizico-geografică și umanoeconomică), este primul geograf complet și complex actual al geografiei românești.

L-am cunoscut pe prof. Posea încă din anii studenției, fiind colegi de facultate și trăind viața studențească (cursuri, cantină, cămin) (1949-1952) în condițiile de atunci, cu care ocazie am constatat pasiunea sa pentru învățătură, comportamentul său colegial și prietenesc, căldura sa sufletească, spiritul său de modestie, dreptate și echitate. A fost unul dintre studenții fruntași ai anului său (1948-1952), numit preparator încă din anul IV, iar la absolvire fiind repartizat ca asistent la Institutul de Cercetări Geografice.

După câteva luni de activitate la Institutul de Geografie, a intrat prin concurs, pe un loc de "doctorand" cu frecvență la Universitatea din Cluj (academician Tiberiu Moraru), obținând titlul de "doctor în geografie" în anul 1958, cu teza "Ţara Lăpuşului", apărută în 1962, în Editura Științifică, București (280 pagini), și fiind încadrat ca lector la Facultatea de geografie a Universității clujene (1957-1960). În 1970 obține și titlul de "doctor docent".

În 1962 (3 luni) efectuează un stagiu de perfecționare la Universitatea din Moscova, iar în 1965-1966 (4 luni), stagiu de perfecționare la Universitatea Sorbonne Paris.

După 1960 depune o fructuoasă activitate didactică la Facultatea de Geografie a Universității București, parcurgând toate treptele ierarhiei universitare. În același timp, desfășoară o vastă și variată activitate de cercetare științifică, teoretică și pe teren, materializată în numeroase lucrări publicate, în volume separate sau în reviste de specialitate, în țară și în afară. Numeroasele lucrări, peste 340 tipărite și aproape 60 de contracte științifice de cercetare, elaborate de profesorul Posea, abordează, cu prioritate, probleme de geografie fizică, dar și de geografie umanoeconomică, evidențiind, în ambele domenii, un înalt grad științific, teoretic și practic. În acest sens, afirm, fără rezerve, că, în prezent, prof. Grigore Posea poate fi considerat geograful nr. 1 al geografiei românesti.

Din multele, foarte multele opere științifice aparținând prof. Posea, cu mențiune specială pot fi citate, în primul rând, cele premiate de Academia Română: Relieful României (1974), Editura Stiintifică, Bucuresti: Enciclopedia geografică a României (1982), Editura Stiintifică și Enciclopedică, București, precum și câteva de primă referință

geografică: **Țara Lăpușului** (1962) teza de doctorat; Geomorfologia generală (1970) (tratat), Editura Didactică, București; Harta geomorfologică a R.S.R. (1980), scara 1: 400.000, Editura Didactică și Pedagogică, București; România - unități de relief (1984), harta la scara 1: 750.000, Editura Științifică și Enciclopedică, București; Geomorfologie (1976) (tratat), Editura Didactică și Pedagogică, București; Geografia României (1983-2005), tratat, vol. I – V, Editura Academiei, București; Geografia de la A la Z - dicționar de termeni geografici (1986), Editura Științifică si Enciclopedică, București; Câmpia Banato-Crișană, caracterizare geografică generală (1992), Universitatea București; Câmpia de Vest a României (1995), Editura Fundației România de Mâine, București; România – Geografie și geopolitică (1999), Editura Fundației România de Mâine, București; **Geomorfologia** – lucrări practice (2000), Editura Fundației România de Mâine, Bucuresti; Geomorfologia României (2002-2005), Editura Fundației România de Mâine, București; Geografia fizică a României (2003), Editura Fundației România de Mâine, București; Geomorfologie (2005), Editura Fundației România de Mâine, București.

În cadrul vastei sale activități didactico-științifice s-a înscris și rolul său de conducător de doctorat în domeniul geografiei fizice, îndrumând (începând din 1965) 42 de doctoranzi pe drumul obținerii titlului de doctor.

În paralel cu toată activitatea sa, prof. Posea s-a remarcat și prin funcțiile administrativ-organizatorice pe care le-a îndeplinit cu mult profesionalism, precum: Prodecan al Facultătii de Geologie-Geografie, Universitatea București (1961-1963): Decan al Facultătii de Geologie-Geografie, Universitatea București (1972-1976); Director al Institutului de Geografie (1975-1976); Şef al Catedrei de Geografie fizică (din cadrul Facultății de Geologie-Geografie (1966-1972); Şef al Catedrei de Geomorfologie-Pedologie (1990-1996); Vicepreședinte al Fundației România de Mâine (1990); Prorector al Universității Spiru Haret (din 1998); Primvicepreședinte al Societății de Geografie (1972-1990); **Președinte** al Societății de Geografie (1990): **Presedinte** al Asociatiei Geomorfologice din România (1990); Vicepreședinte al Comitetului Național de Geografie (1968-1998) etc.

În diversa sa activitate a fost un adevărat mentor al studenților, doctoranzilor si colegilor mai tineri, a dat dovadă de o seriozitate permanentă, dar realistă, de corectitudine absolută, de un comportament modest, cald si blajin.

La această aniversare, profesorului Posea, o personalitate de mare prestigiu la nivel național și internațional, urări cordiale de sănătate, de putere de muncă neobosită și prolifică, de ani cât mai mulți de viață.

Un spirit deschis spre lumea științifică, iscoditor și generos

Conf. univ. dr. Constantin VERT Universitatea de Vest din Timisoara

Profesorul. Așa îi spuneam noi, studenții, Pofesorului universitar doctor docent Grigore Posea, în semn de respect pentru personalitatea sa puternică, deopotrivă însă caldă și apropiată față de noi. Este un mare privilegiu pentru mine, ca fost student (1974-1978) al PROFESORULUI, să evoc personalitatea domniei sale, distins geograf și om de cultură, care a marcat evoluția geografiei românești în ultima jumătate de secol.

Era unul din dascălii cu un vădit talent pedagogic, pe care îl așteptam la orele de curs cu emoție și interes deosebit, datorită modului facil, dar profund științific în care ne explica procesele și fenomenele geomorfologice. În teren era un practician desăvârșit, reuşind întotdeauna să surprindă esența fenomenelor analizate, în strânsă corelație cauzăevoluție-efect. Găseam mereu în cuvântul său foarte multă înțelepciune și echilibru, ceea ce ne făcea să fim și mai atrași de personalitatea sa.

A reușit astfel ca, de-a lungul timpului, să formeze generații întregi de geografi care, datorită nivelului ridicat de pregătire și spiritului pătrunzător insuflat de PROFESOR, să facă față tuturor provocărilor profesionale din domeniul geografiei sau să se integreze cu succes în domenii conexe acesteia.

PROFESORUL Grigore Posea a fost și este în permanență preocupat de dezvoltarea schimbului de valori dintre generații, având din acest punct de vedere un important rol de unificare a valorilor științifice, acționând cu perseverență în această direcție.

Încă de pe băncile facultății, ne-a oferit imaginea geografului profund preocupat de om si de relația acestuia cu mediul geografic, de om cu vocația construcției în plan stiintific si în cel al relatiilor interumane.

Evoluția exemplară a carierei sale profesionale a avut la bază o putere extraordinară de muncă și un remarcabil simț al realității. Așa a reușit să dezvolte idei novatoare și să acționeze constant pentru ca reflecția geografică să aibă o utilitate multiplă.

Mărturie stau numeroasele sale lucrări de dezbatere teoretică și metodologică, dar și de analiză științifică. Încărcătura conceptuală și direcțiile practice de acțiune, care se regăsesc în aceste lucrări, reflectă profunda înțelegere a mutațiilor de amploare

înregistrate de spațiul geografic în evoluția sa. Înclinația spre studiul aplicat, rezultând din contactul direct cu realitatea geografică, analizată și interpretată în logica demersului științific, s-a manifestat în participarea la numeroase proiecte de cercetare științifică, fie în calitate de membru al echipei de cercetare, fie în cea de director de proiect, finanțate de Academia Română, ministere, institute de cercetare sau unități economice.

Căldura cu care, și astăzi, foștii studenți evocă personalitatea PROFESORULUI, relația apropiată cultivată cu acesta, competenta stiintifică manifestată atât la catedră, cât și pe teren au făcut din acesta un adevărat mentor.

Comunitatea geografilor din România văd în domnia sa nu numai un spirit deschis spre lumea științifică, iscoditor și generos, ci și un prieten statornic.

De aceea, este pentru noi o mare bucurie să omagiem astăzi pe OMUL Grigore Posea, urându-i sănătate, fericire și "La mulți ani".

hydrographique (avec une place privilégiée pour le Danube), les piémonts (en particulier les pédiments et les glacis)

Jean-Louis BALLAIS

Le preofesseur Posea

Professeur émérite, Université de Provence, Aix-en-Provence France

Le professeur Grigore Posea quitte l'université r un âge auquel ses collègues d'autres pays comme la France sont depuis trčs longtemps en retraite. Cette longévité

Diploma "Profesor de Onoare" al Universității din Iași – 2002

exceptionnelle explique en partie sa fécondité et la variété de son oeuvre scientifique.

(...) Son activité scientifique, foisonnante je l'ai dit, est difficile f résumer. Quelques chiffres sur sa production tout d'abord: plus de 300 publications dont plus de 40 ouvrages. Ces ouvrages, publiés f partir de 1962, traitent principalement de la géomorphologie, en particulier son Relieful României (Le relief de la Roumanie), publié en collaboration avec N. Popescu et M. Ielenicz en 1974 et salué par Jean Dresch, mais aussi de géographie physique. Plusieurs sont les manuels, encyclopédies ou dictionnaires, f l'usage des étudiants ainsi que plus de 10 manuels destinés aux élčves de l'enseignement secondaire. Le premier article, sur les terrasses alluviales, est daté de 1956, il y a donc plus de 50 ans. Il a été suivi d'études sur les glaciations, les versants (dont les glissements de terrain), la géomorphologie structurale, les littoraux, la cartographie géomorphologique. Cependant, ses thčmes de prédilection, qui apparaissent tout au long de sa période de

publications sont l'histoire du réseau et les surfaces d'aplanissement. S'y ajoutent quelques monographies, la géographie appliquée et les risques (dčs 1969) et, tardivement, une réflexion sur la géopolitique et les systèmes.

Ces publications reflčtent une activité scientifique prolongée, centrée sur la recherche fondamentale, mais aussi la recherche appliquée (plus de 50 programmes de recherche contractuelle) et la transmission du savoir (cf. ses nombreux manuels). L'essentiel des publications a été fait en roumain et en Roumanie, mais quelques-unes sont en français en particulier dans la Revue Roumaine de Géologie, Géophysique et Géographie et, plus récemment, en anglais. Ajoutées f sa participation f des colloques internationaux en URSS, Grande-Bretagne, Hongrie, France et Yougoslavie et f son séjour f la Sorbonne en 1965-1966, elles ont permis r la communauté des géomorphologues de connaître et d'apprécier ses travaux.

Cette activité scientifique considérable n'a pas nui aux autres responsabilités exercées par le professeur Posea. D'abord une forte activité éditoriale comme

rédacteur de la Revue roumaine de géographie et des Etudes et recherches de géographie (1970-1998), puis du Bulletin de la Société de Géographie (depuis 1995) et de Les Annales de l'Université Spiru Haret (depuis 1997). Récemment (2007), il est coopté dans le comité de rédaction de notre publication en ligne Physio-Géo. Ensuite, la coordination de plusieurs colloques f périodicité variable de 1967 f 2000. Puis des responsabilités dans des associations scientifiques: premier viceprésident, puis président de la Société Roumaine de Géographie (depuis 1991), président de l'Association des Géomorphologues Roumains de 1990 ŕ 1998 (président d'honneur depuis). Enfin, et surtout, car le premier devoir d'un professeur d'université est de former de jeunes chercheurs, il a dirigé plus de 40 thčses de doctorat, en géomorphologie depuis 1965 et en géographie physique depuis 1968.

Au total, une vie académique dense, bien remplie, sanctionnée par la reconnaissance académique: prix du Ministère de l'enseignement pour des recherches scientifiques en 1959 et 1962, prix Gh. Murgoci de l'Académie roumaine en 1974 et en 1984. Que souhaiter ŕ Grigore Posea f l'orée de la retraite sinon un repos bien mérité agrémenté encore de quelques activités géomorphologiques?

O extraordinară viziune prospectivă

Conf. univ. dr. Daniela STEFĂNESCU Secretar Științific al Senatului Universității Spiru Haret

Există oameni în viată care îti marchează într-un fel sau altul, existența, parcursul în carieră, comportamentul în mediul profesional sau stilul de viață.

Sunt una din fericitele persoane al căror traseu a fost conturat de câțiva "oameni de seamă" – personalități notorii în diferite domenii, în speță, prin natura profesiei, în cel statistico-economic.

În anul 2003, spațiul predominant economic, care îmi definea existența profesională, a căpătat proporții uriașe, prin afilierea mea onorantă la marea familie a profesorilor haretişti. Era firesc, ca si secretar stiintific al Senatului Universității Spiru Haret, să cunosc și să fiu în preaima unei pleiade de străluciți profesori, somități ale științei, dascăli remarcabili ai celor 30 de facultăți ale Universității, în străduințele noastre, ale tuturor, de a plasa cercetarea științifică în USH în zona de excelență în calitate.

În acest context, l-am cunoscut (și, mai apoi, am continuat să lucrăm împreună), pe domnul prof. dr. docent Grigore Posea, unul dintre profesorii minunați – pe care îi descriam mai sus - care dețin, dincolo de profesionalism, calități pedagogice, taina de a ști să solicite performanță celor din jurul lui, marele atú al unui profesor desăvârșit, acela de a avea la îndemână instrumentele modelării oamenilor în căutarea a ceea ce este mai bun în fiecare.

O descriere sumară a personalității domnului profesor, așa cum l-am cunoscut eu în acești ani, scoate la iveală calități și abilități rafinate de pedagog și cercetător de școală de înaltă ținută.

I-am descoperit, cu fiece acțiune pe care ne-am propus-o a o lansa în contextul cercetării științifice la Universitatea noastră, preocuparea constantă pentru cunoaștere. Am recunoscut, totodată, când timpul mia demonstrat că afirmațiile domnului profesor Posea au fost verificate, că domnia sa are o extraordinară viziune prospectivă.

Atunci când am revenit asupra unui material oarecare de două-trei ori pe drumul către perfecțiune, la recomandarea domnului profesor, nu am ezitat să remarc profunzimea demersului său. Atunci când domnul profesor mi-a dat, și nu de puține ori, sfaturi despre ce provocări ar trebui să mi le asum, ca fiind ale mele, i-am recunoscut pasiunea pentru învățare continuă, pentru o analiză subtilă și rafinată a oamenilor și fenomenelor.

Atunci când se simțea nevoia unei dinamizări a activității de cercetare științifică în Universitatea noastră și domnul profesor Posea recomanda antrenarea noastră, a tuturor, în proiecte de cercetare, în granturi, fie nationale sau internaționale, am gândit că demersul domniei sale și crezul pe care și-a construit viața profesională ar putea fi: "De la cunoaștere la acțiune".

Pe omul Grigore Posea - sensibil, jovial, optimist, foarte muncitor, sociabil, iubitor de oameni – am avut onoarea să-l cunosc ca profesor și cercetător științific, dar și ca un promotor asiduu al științei cunoașterii. Numai urmând exemplul unei asemenea personalități de notorietate pe plan intern și internațional, reușești să crezi în valabilitatea principiului "Ad augusta per angusta!" (la rezultate strălucite se ajunge pe căi dificile!).

Ne-a marcat devenirea

Prof. univ. dr. Maria RADOANE Universitatea "Ștefan cel Mare", Suceava

Domnului Profesor, cu deosebită considerație. Așa a început o timidă dedicație pe o carte semnată de mine și Nicolae Rădoane, trimisă în prag de An Nou domnului Profesor Grigore Posea. După câteva zile aud la telefon o voce blândă, veselă, rostind cuvinte frumoase, alese, mult prea apreciative la adresa produsului nostru științific...Mult timp după aceea am tot încercat să înțeleg cum de a fost posibil ca niște modești căutători în cunoașterea reliefului să stârnească interesul celui care a semnat opere ce încă nu au fost depășite de nimic altceva similar. Iar răspunsul a fost o plăcută încălzire de suflet...

Nu am avut fericirea să lucrez sub directa îndrumare a Profesorului, dar mă mândresc cu faptul că a fost unul dintre referenții exigenți ai tezei mele de doctorat, că mi-a girat cu toată bunăvoința drumul profesional, ce aveam să-l parcurg din 1983 încoace.

Personalitatea Profesorului Posea a fost una care ne-a marcat generația cum nu a făcut-o nimeni altcineva. Articolele, cărțile, editorialele, atitudinile publice manifestate cu diverse prilejuri au fost la originea a numeroase dezbateri în grupul nostru de cercetare de la Pângărați, de la

grad de Cavaler – 2004

Piatra Neamţ, de la Iaşi sau de la Suceava. De exemplu, impactul puternic în comunitatea științifică exercitat de lucrarea de originalitate absolută în analiza reliefului care a fost și este *Țara Lăpușului*. La atâția ani de la scrierea acestei cărți nu găsim nicăieri încă o atât de minuțioasă, pertinentă și puternică argumentare a modului cum s-a constituit palimpsestul acestei regiuni în timp. Cu o logică perfectă, cu o frază limpede, cu o terminologie revoluționară, lucrarea rămâne încă un model de studiu într-o epocă dominată de hightech.

Preocupările Profesorului Posea pentru cartografierea geomorfologică au reprezentat un alt domeniu care a făcut ca școala românească de geomorfologie să fie una bine cotată în cadrul organismelor internaționale de profil. În acest sens, realizările Profesorului și ale iluştrilor săi colaboratori sunt din nou stachete nedepăsite de alte contribuții similare. Progresele în cartografierea geomorfo-logică tradițională înregistrate în deceniile trecute reprezintă acum o bază puternică pentru dezvoltarea acestei ramuri pe baza posibilităților de combinare cu baza de date GIS.

Am în față un text excelent de doar 4 pagini privind evoluția geomorfologiei în România în volumul editat de americanii H.J. Walker şi W.E.Grabau privind The Evolution of World Geomorphology (1993). Concepția în scrierea acestei istorii de câteva sute de cuvinte este să ai puterea să alegi acele momente care au declanșat pragul calitativ în evolutia unei stiinte. Or. numele Profesorului Posea este legat de un asemenea moment care a fost anul 1974. Parafrazând un ilustru cărturar, îmi vine în minte imaginea puternică creată de acesta si o asemui rolului pe care l-a avut Profesorul, acela de a aduna toată seva pe care o țară a dat-o și de a o ridica în țeava subțire a unui lujer de crin cu tărie de parfum care se cheamă Relieful României. Domeniul mai larg al geostiintelor are, cu adevărat, motive de mândrie că una din ramurile sale, geomorfologia, mai mult decât altele, a avut vigoarea să producă o astfel de viziune globală, complexă, revolutionară. La 34 de ani de la această operă, tot Profesorul Posea s-a simțit dator să rescrie Geomorfologia României în 2002. Precedată de o impresionantă și delicată mărturisire, lucrarea reia principalele teme cu noi argumentări impuse de progresele realizate în familia geoștiințelor.

Cu un optimism curajos, parafrazând aceleași celebre cuvinte călinesciene, închei omagiul meu cu gândul că, poate, ape nu vor seca în albie și peste locul geomorfologic pe care îl bătătorim nu va răsări pădure sau cetate până ce acest pământ nu va rodi iarăși o nouă idee, o nouă viziune, cel puţin cu acelaşi impact, despre relieful României. Dar până atunci...

domnului Profesor Grigore Posea, cu vie și nețărmurită recunoștință!

Liderul generației de aur a geografiei românești

Prof. univ. dr. Ion ZĂVOIANU Facultatea de Geografie şi Geografia Turismului, Universitatea Spiru Haret

publicate nu numai în țară, dar și în străinătate. (...)

(...) Ca membru fondator al Universității Spiru Haret, al cărui prorector este, și al Facultății de Geografie și Geografia Turismului din cadrul acestei Universități, s-a preocupat

permanent de întreaga activitate a facultății de la întocmirea planurilor de învățământ în conformitate cu progresele în domeniu pe plan international, dar si în funcție de cerințele practice, până la formarea și promovarea corpului profesoral al facultății. Roadele gândirii

avansate s-au concretizat prin creșterea prestigiului Facultății de Geografie, prin aplicarea Chartei de la Bologna, prin creșterea numărului de studenți și a numărului de absolvenți angajați în unități cu profil practic unde geografia are un cuvânt de spus. Mai nou, a reuşit înființarea specializării Geografia Turismului.

Prin rodnica și valoroasa activitate desfășurată, s-a identificat permanent cu interesele institutiilor de învătământ în care a activat atât la nivelul catedrei, cât și în funcțiile de conducere, deciziile luate purtând întotdeauna amprenta autorității științifice și a prestigiului câștigat de mentorul multor generații de geografi.

Acum, la sărbătorirea celor opt

decenii de viață, din care șase de activitate intensă și de totală dăruire

pentru geografia românească, urăm eminentului om de știință dedicat învățământului și cercetării geografice, creatorului de școală, coordonatorului de doctorat, coautorului și coordonatorului de tratate, manuale, sinteze și autorului a peste 300 de articole științifice, sănătate deplină și un călduros LA MULȚI ANI pentru a fi cât mai mult în mijlocul familiei și al nostru.

Profesorul, pentru că așa obișnuim să-i spunem, deoarece atât geografii, cât și alți specialiști, este imposibil să nu fi fost influențați în formarea lor, mai mult sau mai puțin, de personalitatea prof. univ. dr. doc. Grigore Posea, care are și o activitate științifică deosebit de valoroasă pentru tezaurul disciplinei noastre.

(...) Pedagog de elită, s-a preocupat în egală măsură atât de problemele învățământului universitar, pentru care a elaborat foarte multe cursuri universitare si a introdus cursuri noi ca Geografia mediului sau Probleme de geografie a României, cât și a celui preuniversitar, pentru care a elaborat mai multe manuale pentru învățământul liceal și un dicționar de termeni geografici.

Convins de faptul că prestigiul unei școli nu poate fi consolidat fără o bună cunoastere a realizărilor anterioare, s-a preocupat permanent de a face cunoscute personalitățile de marcă ale școlii geografice românești, accentuând la fiecare în parte contribuțiile originale care au dus la progresul geografiei și la afirmarea ei pe plan intern si international. Întâlnim, în lucrările profesorului, la loc de cinste, toți marii geografi de la Emm. de Martonne, Vâlsan, Mehedinți, Morariu, Mihăilescu ș.a., ca și realizările

de marcă ale școlii geografice românești

(Urmare din pag. 1)

2008 – ANUL EUROPEAN AL DIALOGULUI INTERCULTURAL

De regulă, concepțiile substanțialiste tradiționale au fost epistemologice, întrucât au definit omul ca subiect cognitiv, mai ales rațional, dar și afectiv. Şi anume, de obicei, ele au explicat omul ca ființă înzestrată cu o rațiune, în esență, invariabilă, ale cărei manifestări diferite de la om la om ar fi nesemnificative, accidentale. În consecință, au sustinut că oamenii comunică întrucât posedă aceeași structură logică a gândirii. Descartes, de exemplu, afirma că "rațiunea sau bunul simț ... este aceeași la toți; în aceasta urmez opinia comună filosofilor care susțin că nu există diferențe decât între accidente și nicidecum între formele sau naturile indivizilor unei aceleiași specii".

În perioada modernă, Pascal a adăugat că nu numai, spiritul își are ordinea lui, ci și "inima o are pe a ei", bine distinctă, căci, argumenta el, inima are rațiunile ei pe care rațiunea nu le cunoaște întotdeauna. Prin urmare, oamenii comunică întrucât posedă nu numai aceeasi ratiune, ci si aceeasi "inimă", nu numai aceeasi structură intelectivă, ci și aceeași structură afectivă.

• Substanța și valoarea

Un nou tip de substanțialism în explicarea omului cultural, diferit de cel epistemologic, a fost cel axiologic sau valorist.

Substanțialismul axiologic a fost inițiat, la principalii gânditori ai Școlii de la Baden, Windelband şi Rickert, afirmați la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul veacului următor, de factură precumpănitor intelectualistă. Ulterior, prin Max Scheler, substanțialismul axiologic a căpătat o coloratură prevalent afectivistă.

Aşadar, axiologismul substanțialist a explicat comunicarea interculturală prin faptul că oamenii posedă același fond valoric, aceleași configurații valorice, care trec dintr-o cultură în alta.

În orizontul filosofiei contemporane se consideră că înțelegerea omului ca substanță, care ar purta în sine atributele sale definitorii, fie cognitive, logice sau afective, fie valorice, şi, implicit, drepturile sale fundamentale, este inadecvată teoretic pentru că minimalizează caracterul concretistoric al omului și, prin urmare, diferențele pe care le prezintă creațiile de la o cultură la alta. În plus, orientarea substanțialistă asupra omului cultural poate genera un imperialism cultural, în cazul în care, în numele unui om cultural universal, valorile unui anumit spațiu cultural ar fi impuse cu forța altor spații și comunități culturale.

Relationismul

În opoziție cu substanționalismul, în gândirea contemporană s-a afirmat îndeosebi relaționismul anteropologic.

Prin relationism antropologic înțeleg concepțiile care accentuează sau chiar absolutizează caracterul istoric, contextual, relațional, al omului ca subject cognitiv și cultural și, implicit, deosebirile de la o cultură la alta. Și în interiorul acestei orientări distingem un relationism pregnant epistemologic și altul, axiologic.

Interpretările relaționiste epistemologice susțin că adevărul e relativ în funcție de contextele culturale în care e afirmat și că se schimbă radical de la un context la altul. Așadar, relaționismul intelectualist îl implică pe cel cultural. Printre promotorii unor puncte de vedere relaționiste intelectualiste se numără teoreticieni din diferite domenii ale cunoașterii, ca sociologul Pierre Boudieu, lingvistul Francis Jacques, sau epistemologul Richard Rorty.

Potrivit acestui punct de vedere, comunicarea și înțelegerea fie sunt imposibile, fie se pot realiza, dar numai cu condiția ca toți participanții să adopte același context de supoziții și principii fundamentale. De exemplu, referindu-se la diferitele tipuri de raporturi dintre oameni, Rorty ajunge să conchidă că numai schimburile economice și politice ar fi practicabile între comunități, ar fi intercomunitare, în timp ce schimburile culturale autentice ar fi doar intercomunitare şi, mai mult, s-ar restrânge doar la discuțiile din interiorul unor cluburi.

Relaționismul axiologic a fost afirmat îndeosebi de perspectiva stilistică asupra culturii, inițiată de Nietzsche în a doua jumătate a veacului al XIX-lea și radicalizată de Spengler la sfârșitul primului război mondial. Absolutizând diferențele existente atât între etapele culturii europene, cât și între marile culturi, acesta din urmă a ajuns, precum se știe, să susțină incomunicabilitatea culturilor.

Orientarea relationistă asupra omului, cunoașterii și culturii este, la rândul ei, criticabilă și criticată, pentru că, susținând neputința înțelegerii între oamenii de cultură sau între comunități culturale, nu mai poate justifica existența unui fond uman specific omului ca om în raport cu alte ființe și, așa cum apreciază Karl Popper, "ar submina unitatea omenirii și ar potența enorm izbucnirile de violență și de acte războinice".

Din punctul meu de vedere, consider că sunt în parte îndreptățite atât poziția substanțialistă, cât și cea relationistă, dar recuz caracterul lor excesiv si reductionist.

Din substanțialismul epistemologic rețin teza unei esențe umane generice de tip cognitiv. Dar, spre deosebire de punctul de vedere cartezian, susțin că rațiunea, ca atribut generic, nu ființează ca atare, ci numai în și prin manifestările individuale și particulare, care consistă într-o anumită orientare tematică a rațiunii și un anumit conținut ideatic, diferite de la individ la individ, sau de la o comunitate culturală la alta. În consecință, întrucât sunt expresii ale esenței generice, consider că însușirile diferențiatoare sunt nu simple accidente, cum afirma Descartes, ci trăsături esențiale, de o generalitate mai restrânsă, definitorii pentru indivizii umani care aparțin unei anumite comunități culturale. Totodată, consider că rațiunea, ca esență generică, nu apartine sferei realității, din care fac parte persoanele individuale si comunitățile (ca persoane colective), ci se situează în sfera idealității, în speță în planul formelor și configurațiilor logice ale gândirii.

Richard Bach

JONATHAN LIVINGSTON

În concluzie, în deosebire de substanțialismul epistemologic, susțin că prin admiterea unui fond uman generic de tip cognitiv reuşim să clarificăm doar faptul că omul are posibilitatea ideală de a comunica si de a se întelege cu semenii săi, dar nu explicăm și modul efectiv în care comunică.

Similar, din interpretările substanțialiste axiologice, rețin teza potrivit căreia omul posedă, pe lângă o structură cognitivă, și un fond axiologic comun, dar susțin că acest fond, ca și cel cognitiv, ființează nu ca atare, ci numai prin înfăptuirile de valoare, diferite de la o comunitate la alta și chiar de la o persoană individuală la alta. La fel, consider că înfăptuirile de valoare marchează diferențe reale esențiale, în timp ce fondul axiologic comun, care consistă în formele logice și cele afectivvoliționale presupuse de orice evaluare faptică, sau de diferite tipuri de înfăptuiri de valoare, face parte nu din sfera realității, ci ființează în planul unei idealităti specifice, valorice, diferită de idealitatea pur logică.

De aceea, conchid că prin conceptul de om generic axiologic explicăm numai posibilitatea comunicării valorice, dar nu modul efectiv al comunicării între culturi cu valori diferite.

Din orientarea relaționistă, fie în varianta epistemologică, fie în cea stilistică, rețin teza că trăsăturile cognitive și cele valorice prin care oamenii și comunitățile se deosebesc, țin de planul realității și sunt esențiale. Dar, recunoscând aceste deosebiri reale, nu le absolutizez și nu consider că ar fi rupte unele de altele, pentru că, pe de o parte, nu le separ de fundamentul lor generic, ideal, iar pe de altă parte, gândesc că orice fapt și orice însușire care se manifestă în planul realității, deci și înfăptuirile cognitive și cele valorice, există numai contextual, în raport cu altele și se conexează cu altele.

În ce priveste comunicarea cognitiv-ştiințifică reală, efectivă, subscriu explicația dată de Karl Popper, potrivit căruia "ruptura" dintre contextele stiintifice si culturale poate

fi depășită prin discuții care ajută la clarificarea și la schimbarea reciprocă a gândurilor diferite sau chiar opuse, ceea ce duce la sporirea elementelor cognitive comune, care constituie, în terminologia popperiană, așa-numita "lume a treia". Subscriu și la ideea sa că înțelegerea interculturală necesită și anumite premise de ordin practic, și anume diversele "instituții sociale" ale dialogului, cum ar fi laboratoarele, periodice științifice, congrese etc.

• Comunicarea axiologică

Cât privește comunicarea axiologică, împărtășesc concepția filosofului român Lucian Blaga, care, în cadrul orientării stilistice, a ajuns la o concepție echilibrată, prin care a justificat atât diferențele, cât și similitudinile dintre culturi și, deci, comunicabilitatea acestora. Precum știm, concepția sa susține că orice cultură se distinge de altele prin anumite aspecte stilistice, care decurg din structura sa abisală specifică, numită "matrice stilistică", din continutul abisal al categoriilor care alcătuiesc matricea respectivă și se aseamănă cu altele atât prin faptul că, sub aspect formal, orice structură abisală sau matrice este formată din aceleași categorii abisale, indiferent de continutul acestora, care poate fi de cel puțin două feluri, cât și prin faptul că un anumit continut abisal poate să treacă dintr-o cultură în alta.

În spirit blagian, comunicabilitatea culturilor se explică nu atât prin fondul comun dat de alcătuirea formală a matricii stilistice, căci acesta nu estompează diferențele stilistice dintre culturi, ci prin faptul că fondul concret al unei categorii poate să treacă dintro cultură în alta. Astfel, o cultură se poate conexa cu alta prin același tip de orizont spațial, a doua se poate corela cu o a treia prin același orizont temporal etc., fără ca același conținut să fie comun tuturor culturilor înrudite.

Admitând explicatia dată de Blaga conexiunii interculturale, este de remarcat similitudinea ei cu concepția lui Wittgenstein despre unitatea

obiectelor din aceeași categorie ca unitate a "firului de lână" sau, ceea ce înseamnă același lucru, prin "înrudiri de familie", adică prin mai multe trăsături care corelează fenomenele din aproape în aproape, fără ca o anumită însusire să fie comună tuturor.

Totodată, consider că fenomenul comunicării cultural-axiologice este și mai dificil decât cel al comunicării cognitiv-științifice, pentru că presupune un schimb nu numai de idei, ci si, mai ales, de sentimente, de aspirații, de credinte și idealuri, care, angajând întreaga subiectivitate a omului cultural, vor fi intimizate și asimilate mai greu decât ideile teoretice. De aceea, cred că prin comunicarea axiologică interculturală rezultă nu atât o schimbare a valorilor specifice fiecărei culturi, sau o extindere cu noi elemente a "lumii a treia", ca în cazul comunicării științifice, cât, mai curând, o recunoaștere și o permisivitate reciprocă a acestor valori, o creștere a gradului de toleranță și înțelegere reciprocă, precum și o rafinare și îmbogățire a valorilor proprii cu noi valente axiologice.

În concluzie, temeiul comunicării interculturale îl constituie omul în ambele sale dimensiuni, de substanță și de relație, fiecare din ele prezentând atât o fațetă cognitivă, cât și una valorică. Latura substantială, generică, asigură numai posibilitatea comuni-cării interculturale, deschiderea omului cultural spre interlocutorul său, în timp ce ipostaza relațională face comunicarea nu numai posibilă, ci și efectivă. Locutorul și interlocutorul comunicational reusesc să surmonteze multe din dificultățile comunicării legate de particularitățile limbajului, de cele ale conținutului cognitiv sau ale celui cultural-valoric cu condiția sine qua non de a intra în relație ca parteneri egali, care își propun nu să se domine unul pe celălalt, ci să construiască împreună sensuri comune și punți de apropiere și înțelegere.

Din nefericire, între punctul de vedere teoretic exprimat și realitate au existat și continuă să existe discordante, dar menirea filosofiei nu poate fi alta decât de a milita pentru traducerea ideilor filosofice în practică.

Create a blog in 3 easy

Ai parte, dacă ai ... Pescărușul Jonat

Pescărușul Jonathan Livingston sau dubla ipostază a Centrului

"În copilărie, la București, Mircea Eliade și frațele său erau cunoscuți ca niste copii obraznici. Li se spunea <puslamalele căpitanului>. Mama lor îi certa adesea. Odată ea i-l arătă lui Mircea pe băiatul vecinilor, care era de vârsta lui: <Vezi băiatul ăsta, stă cuminte la el acasă și se joacă cu un cerc, în timp ce voi doi întoarceți pe dos tot cartierul>. <Ei bine, i-a răspuns Eliade foarte emoționat, eu n-am cerc să mă joc cu el. Dacă așa avea un cerc...>"

Nu sunt un cititor de best-sellers și nici dotat nu sunt cu papilele estetice necesare pentru a degusta acest gen beletristic. Dar, întâmplarea face că un bun și năbădăios prieten de-al meu mi l-a vârât cu de-a sila pe micul și șturlubaticul Pescăruș Jonathan, acum în zilele astea foarte serioase și târzii ale postmodernității. Cărticica e mică, un fast-food literar, ce apaține unui scriitor extrem de popular american (că de nu-i extrem de... astăzi nimic nu e!), pe nume Richard Bach și mi-a smuls pe necontrolate un zâmbet echivoc. Din cele auzite cartea ar fi, după Micul Print, cea mai citită parabolă modernă și este dedicată nimănui altcuiva decât

"adevăratului Pescăruş Jonathan care trăiește în noi toți". Dacă vă este sau nu dedicată și "vouă", această poveste a Micului Pescăruș budist, după cum îmi vine mie a-l numi, n-am cum și nici dezlegare, de la redacție, a vă spune. Rămâne, deci, să cercetați.

Aşadar, țin să vă destăinui că, în urma lecturării acestei cărticele-parabole, mi s-a confirmat, încă o dată, ideea că într-o lume din ce în ce mai hâdă spiritual, povestea cu ritmurile ei orientale dăinuie în conținuturile noastre psihice și irumpe spectaculos, mai ales într-o lume secularizată și super-consumeristă. Într-un limbaj simplu, dar nu simplist, autorul (ce se revendică a fi un venerabil descendent al compozitorului Johann Sebastian Bach) ne inițiază într-o lume a zborului, fiind și pasiunea sa de o viață, așa după cum o mărturiseste: "încă obișnuiam ca în fiecare vară să zbor cu bătrânul meu biplan spre ținuturile luxuriante ce mărgineau marea în partea de vest a Americii și să transport persoane pentru trei dolari pentru o cursă. Așa am început să mă simt bântuit de vechi frământări". Mai mult decât atât, nu zborul în sine ca senzație, ține a ni-l împărtăși acesta, ci ideea sau gândul zborului ca manifestare ultimă a aspirației ce zace nedeșteptat în fiecare dintre noi.

Parabola descinde în mit și ne poartă, laconic, într-o lume a simbolului și inefabilului. Încă de la început suntem îmbiați, pe nesimțite, să pășim în Timpul sacru prin mitica formulă Era dimineață unde "soarele strălucea în mare", iar în acest cadru atemporal, Pescărușul Jonathan "străduindu-se să-și mențină, cu greutate, aripile într-un arc dureros". Aici, în plină Geneză, luăm parte la frământările lui Jon, cel care e la început de drum și exersează însingurat dimensiunea zborului, în timp ce confrații săi se comportă precum niște găini de Crevedia. "Nu uita că zbori ca să te hrănești, Jon", este deviza speciei din care provine, în timp ce natura superioară din el se încăpățânează în căutarea centrului sau desăvârșirii, preferând să dispară decât să abdice de la ceea ce este.

Deși, la prima vedere, poate părea puerilă această poveste cu iz de pateric oriental, sună cam așa. Pescărușul Jonathan Livingston, nu are dileme hamletiene de tipul lui a fi sau a nu fi, ci se înscrie într-un real traseu inițiatic. Nemaiîntâlnit și neclintit în aspirația sa de a explora văzduhul, în loc să-și vadă de cele ale pescărușului de rând, dă bătăi mari de cap Bătrânilor comunității ce se și neliniștesc pentru un astfel de comportament ce ar influența nefast gândirea celor mai tineri. Astfel, este invitat - conform ritualului - în centrul Consiliului, prilej în care cei chemați aveau parte de onoarea sau ocara comunității. Încrezător în recordul performanțelor sale, Jon participă cu uimire la sentința celor îndrituiți să o emită. Sfatul ad-hoc îi refuzată public experiența inaccesibilă celorlalte paseri. Astfel, supus plebiscitului, este izgonit din universul pescărușilor pentru totdeauna. Apoi, urmează dureroasa experiență a singurătății, unde are posibilitatea de a se autocunoște și de a atinge performanțe nebănuite. Printr-o autocunoaștere amănunțită a firii unde își rezervă timpul exact pentru somn, cantitatea potrivită de hrană și descoperirea unui număr imens de tehnici ale zborului, până la autocunoașterea ființei lăuntrice: depășirea fricii, descătușarea de sub orgoliul mâniei și pierderea duhului plictiselii. Etapele acestea de natură inițiatică i-au metamorfozat ființa, parcurgând un șir de evoluții spirituale, ajungând de la viteza record, la măestrie, iar apoi la desăvârșire, iar de aici acasă, în centrul cercului existențial ca destinație a zborului ultim. Abia acum în al nenumitului nivel celest îşi găseşte egalii şi înțelege sensul aspirației sale de-o viață în prelungirea altor nenumărate vieți ce-i stau înainte. Aici își desăvârşeşte înțelegerea la auzul cuvintelor celor inițiați: "paradisul nu este un loc sau un timp, pentru că locul și timpul nu au înțeles". La capătul acestei odisei, autorul preferă o încheiere în cheie creștină, Pescărușul Jonathan se-ntoarce pe pământ pentru a-și mântui neamul său din ignoranță. Dintr-o dragoste ce-l depășește, își asumă, fără rest, statutul de proscris și reexperimentează condiția centrului, al aceluiași cerc din care a plecat. Nu după mult timp, stoluri de pescăruși, convertiți, invadează granițele rotunde ale bastionului celui iluminat. Acesta este finalul aventurii lui Jon străinul.

Înainte de a vă lăsa să descoperiți fascinanta lume descrisă de povestelnicul Richard Bach, doresc să vă mai rețin încă puțin atenția cu o poveste cu tâlc ce aparține celui ce s-a tânguit odată că n-are un cerc să se joace, anume Mircea Eliade. Povestea sa sună cam în felul acesta. În Cracovia medievală trăia un rabin ce avea în întreținere o familie numeroasă. Acesta avu într-o noapte un vis în care i se spune să meargă în Praga, unde va afla o comoară îngropată sub un pod de la intrarea unui anumit castel. Rabinul a făcut întocmai. Ajuns la locul cu pricina se învârte vreo câteva zile în jurul castelului, bine păzit, până ce într-o bună zi, atrage atenția unuia dintre gardieni. Luat la întrebări de unul dintre păzitori, bătrânu-i povestește senin și fără ezitare toată povestea visului avut. La cele auzite, gardianul își ridică pieptul înainte și-l apostrofează pe bătrânelul ce făcea impresia de nițel sărit. Auzi, domnule, și dumneata ți-ai stricat încălțările să te deplasezi o asemenea distanță? Păi, dacă vrei să știi, și eu am avut un astfel de vis, cum că ar exista o comoară îngropată în peretele casei unui anume rabin ce locuiește în Cracovia. Dar, vezi dumneata, eu sunt un om rezonabil și nu mă țin de prostii. Aşadar, străinul îi mulțumește cuviincios omului legii, făcând cale întoarsă .Ajuns acasă, își dezgroapă comoara din peretele propriei case.

Pe final, mi-ar fi îngăduit să întreb – ca unii ce suntem străini și călători pe aceste tărâmuri terestre – în ce cercuri mai mult sau mai puțin concentrice ne scăldăm noi, cei de astăzi? Şi dacă am avea unul? Am domicilia, fără tăgadă, centrul, în dubla sa ipostază?

Asist. univ. Marius ION

Blogosfera

Să lămurim pentru început ce înseamnă acest cuvânt ... "blog" (prescurtat de la expresia engleză web log, jurnal pe Internet) reprezintă o publicație web ce conține articole periodice sau și cu actualizare neîntreruptă, ce au de obicei caracter personal. Blogul este esența paginii valabilă pe web, activitatea actualizării blogului se numeste "blogging", iar cel care ține un blog se numește "blogger". "Blogosfera" reprezintă totalitatea blogurilor scrise, formând astfel o rețea ce cuprinde bloguri din diverse domenii. (Wikipedia)

Ce anume îi determină pe oameni din toate categoriile sociale, din diverse domenii de activitate, vârste diferite, religie etc. să își creeze un jurnal online public, accesibil oricărei persoane? Simțim nevoia să ne confesăm consumatorilor de Internet, dăm dovadă de curaj făcând asta? Libertatea în exprimare, în trăire sau în simțire este percepută altfel pe Internet? Să fie oare blogul locul cel mai potrivit pentru a ne asuma identitatea sau pentru a ne crea una nouă? Sau poate facem asta din comoditate? Sau mai simplu, pentru ca e la "modă" sa ai blog?

În lume există aproximativ 50 de milioane de bloguri active, dintre care doar 10.000 sunt în tara noastră. Se pare că blogosfera a fost atent studiată în România, astfel că au apărut și primele clasificări ale blogurilor. Pe un astfel de blog am găsit o clasificare realizată de sociologul Diana Cismaru. Criteriile conform cărora s-a încadrat materialul analizat în categorii au fost: identitatea autorului, tipul de selectare și tratare a informației, autor individual-colectiv, timpul.

Din toată această căutare au rezultat următoarele categorii:

1. Bloguri "personale": cu o amprentă subiectivă evidentă, bloguri care prezintă autorul, personalitatea și preocupările lui. Această categorie, poate cel mai des reprezentată, are o serie de

a. bloguri narative- experiența de zi cu zi e povestită ("jurnal online") posturile sunt scurte, interpretarea este b. bloguri "filosofie de viată": nu sunt prezentate aproape deloc experientele cotidiene, nu se povestește nimic

concret, nu există personaje din viața autorului, se preferă fragmentele de tip literar sau interpretările de tip moral

c. bloguri "comentariu personal": există experiențe din prezent sau trecut pe fundal, dar numai ca pretext pentru interpretare, amprenta subiectivă este puternică;

d. bloguri comentariu de viață publică: elemente din viața publică (știri, lecturi, evenimente) sunt prezentate, evaluate și interpretate prin perspectiva proprie:

e. bloguri preluare: autorii preiau fără modificări articole și materiale audio-video (o "revistă a presei" personală). 2. Bloguri profesionale: autorul folosește identitatea sa profesională, cea personală este destul de puțin prezentă. Sunt prezentate elemente de interes pentru domeniul respectiv.

3. Bloguri "hobby": autorul nu folosește nici identitatea personală, nici identitatea profesională pentru că este o ipostază

a sa mai puțin cunoscută (o identitate parțială, prin care valorifică o pasiune colaterală sau un alt domeniu de interes. 4. Bloguri colective "de nișă": bloguri construite în jurul unei idei.

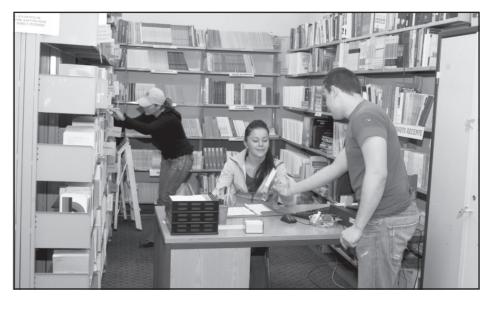
5. Bloguri colective profesionale: sunt câteva organizații care folosesc blogul ca forma de promovare în spațiul virtual,

este un blog cu mai multe username-uri plasat sub identitatea organizației respective. 6. Bloguri de tip religios: sunt printre cele mai răspândite.

7. Blogurile "revistă online": bloguri colective care nu aparțin unei organizații și nu sunt versiunea electronică a unei publicatii tipărite.

8. Bloguri temporare: constituite numai pentru a pregăti și prezenta unele evenimente (bloguri întreținute numai până la desfășurarea evenimentului respectiv).

Cu siguranță le mai putem grupa și după alte criterii, dar cred ca acestea sunt, cel puțin deocamdată, suficiente pentu a ne face o impresie despre acest fenomen numit "blog".

Deşi nu sunt posesoarea un astfel de blog, notorietatea acestui cuvânt mi-a stârnit curiozitate, dar nu suficient pentru a mă determina să-mi fac un astfel de jurnal, ci doar pentru a mă "delecta" cu povestirile acelor persoane care au avut atât un motiv, cât și răbdare pentru a scrie zilnic într-un blog.

Pentru cei interesati să-si facă un astfel de jurnal, vă spun că majoritatea furnizorilor oferă servicii gratuite. Mai multe informații despre acest subiect găsiți pe www.wordpress.com, www.blogger.com, www.weblog.ro sau www.ablog.ro

> Gina CĂLIN, studenta Facultatea de Jurnalism, Comunicare și Relații Publice

Vocația europeană a Universității Spiru Haret

Prestigioase manifestări academice internaționale cu participare românească

• Simpozionul Internațional de Comunicare și Jurnalism din Suedia

Prof. univ. dr. Mircea ITU, Decanul Facultății de Jurnalism, Comunicare și Relații Publice, Universitatea Spiru Haret

Amplele deschideri pe care Universitatea Spiru Haret le promovează constant pentru cunoașterea și valorificarea experiențelor valoroase mi-au oferit șansa să particip în această vară la Simpozionul Internațional de Comunicare și Jurnalism desfășurat la Universitatea Lund, Campusul din Helsingborg, Suedia. În cadrul manifestării s-au desfășurat mai multe cursuri și seminarii despre jurnalismul epistemologic, susținute de prof. univ. dr. Seve Fuller de la Universitatea Warwick, Anglia, despre jurnalism și problemele mediului, conferință prezentată de prof. univ. dr. Joni Seager de la Hunter College, New York, SUA și despre filosofie socială, problematică abordată de prof. univ. dr. Jeremz Shearmur de la Universitatea din Canberra, Australia. De asemenea, am fost prezent la două dezbateri publice: Planificare și stabilitate, respectiv Viitorul Mass-Media, precum și la o discuție publică despre caricaturile profetului Mahomed publicate în Danemarca, în 2005.

Am făcut o prezentare de CV, dar si a imaginii Universității Spiru Haret, inclusiv a Facultății de Jurnalism, Comunicare și Relații Publice. În acest sens, am evocat reperele valorice care au impus Universitatea Spiru Haret drept cea mai puternică din România, Centrele pentru învățământ la distanță din țară și străinătate, m-am referit la examinarea și evaluarea pregătirii studenților în platforma Blackboard și în sistem online, la editura și tipografia Fundației România de Mâine, la revista Opinia națională și revista "Analele

Universității Spiru Haret", precum și la Televiziunea România de Mâine și postul de radio România de Mâine.

Totodată, am susținut și trei conferințe în sistemul Power Point intitulate astfel: Intercultural Communication. An Openness towards the Future (Comunicarea interculturală. O deschidere spre viitor), The Present and the Future of

(Universitatea Lund, Suedia), Tom Wilson (Universitatea York, Toronto, Canada), Joni Seager (Hunter College, New York, SUA), Marko Milosavljevic (Universitatea Ljubljana, Slovenia), precum și ziariștii Eskil Jönsson, Henrik Berggren (Suedia) și Ivar Rusdal (Norvegia).

Am sustinut realizarea unui acord de cooperare între Facultatea de Jurnalism, Comunicare și Relații Publice, Universitatea Spiru Haret și Departamentul de Studii ale Comunicării, Universitatea Lund, Campusul din Helsingborg. Acest acord ar consta în vizita în România, în toamnă, a unei delegații

Media in Romania (Prezentul și viitorul mass-media în România) and Rome and Romanians (Roma și românii).

Cu ocazia participării la Simpozionul Internațional de Comunicare și Jurnalism din Suedia, am stabilit numeroase contacte internaționale cu profesori și specialiști în comunicare și jurnalism ca: Jesper Falkheimer, Alf Bäng, Christina Erneling

Helsingborg, în 2009. De asemenea, în cadrul Programului Erasmus, se va semna un acord bilateral cu Facultatea de Științe Sociale, Universitatea Ljubljana, constând în schimburi de experiență între cadre didactice și studenți ai celor două universităti.

a conducerii acestei facultăți și participarea unei delegații de cadre didactice și studenți la școala de vară de jurnalism de la

colocviu internațional care a vizat interesul asupra dezvoltării durabile, subiect vital pentru viitorul planetei. În prezent, au apărut fenomene negative de genul diminuării resurselor planetei și a echilibrelor ecologice, explozia preturilor la produsele energetice și alimentare sau punerea sub semnul întrebării a modelului creșterii economice. În cele trei zile de colocviu s-a încercat să se

dea răspuns la întrebarea: "Cum să facem

Centrul de Studii asupra Dezvoltării

Internationale si a Miscărilor Economice si

Sociale (CEDIMES) a organizat la Paris, un

dezvoltarea mai durabilă" La lucrările colocviului au participat peste 80 de personalități din mediul academic din 35 de țări din: Europa, Africa, Asia, America de Nord, Central și de Sud. Colocviul în plen s-a desfășurat la Universitatea Sorbona și Universitatea Paris XII - Val de Marne, la sediul Facultății de

Administrație și Schimburi Internaționale, iar pe ateliere la Universitatea Sorbona și Universitatea Paris III Sobonne Nouvelle. Colocviul a beneficiat de participarea a doi laureati ai Premiului Nobel (Jean Jouzel si

responsabili din sectorul public și privat. În cadrul programului a avut loc o videoconferință pe tema dezvoltării durabile, cu legătură directă între Paris și patru țări africane: Camerun, Congo. Madagascar și Mali. Participanții din cele 35 de țări la Colocviul internațional au participat și la a 5-a Reuniune Întreprinderi și teritoriu, în care masteranzi din diferite țări au făcut cunoscute rezultatele cercetărilor lor pe tema: "Cele mai bune politici de dezvoltare durabilă (în Franța și în străinătate)". Totodată, a avut loc prima decernare de premii ale Institutului CEDIMES unor cercetători care au realizat

Philippe Chabasse), foști miniștri și înalți

studii meritorii. Manifestarea științifică a fost organizată în parteneriat de către Institutul CEDIMES cu Universitățile menționate, inclusiv Universitatea Paris Duphine, având

ca sponsori Banca Națională Paris - Paribas, Total, Comisia Natională a Franței pentru UNESCO, Agenția Franceză de Dezvoltare, Asociația Universitară din Franța, Fundația Delivanis din Grecia, Organizația Internațională a Francofoniei (grupând 68 de state și guverne).

• Colocviul Institutului CEDIMES – Paris

Prof. univ. dr. Octavian Gh. BOTEZ

România a fost reprezentată la acest important colocviu internațional de o delegație a Universității Valahia din Târgoviște în frunte cu prof. univ. dr. Ion Cucui, rectorul universității, precum și de prof. univ. dr. Octavian Gh. Botez de la Jniversitatea Spiru Haret.

În esență, participarea reprezentantului Universității Spiru Haret la acest Colocviu internațional a însemnat:

• Prezentarea la Universitatea Sorbona a comunicării: Contribuția parteneriatului strategic economic între România și Franța la dezvoltarea durabilă reciprocă;

· Intervenții la comunicările din reuniunea plenară și pe ateliere în cadrul Colocviului internațional și la reuniunea cu masteranzii din străinătate;

· Contactarea la cel mai înalt nivel posibil a reprezentanților Universităților din Franța și din alte țări prezente la Colocviul Internațional, pentru a le prezenta proiectul de Acord de cooperare interuniversitară propus de Universitatea Spiru Haret, în vederea studierii trecerii la demersurile de semnare a importantu-lui document (Universitatea Sorbona, Sorbona Nouă, Paris II, Paris XII, Paris-Dauphine, Wroclaw (Polonia), Senghor Alexandria (Egipt) Fondation Delivanis (Grecia), Tirana (Albania), Kainar Almata (Kazahstan) şi Yunan (China).

• Realizarea unor scurte convorbiri cu Președintele Institutului CEDIMES, Claude ALBAGLI, cu profesorul emerit Alin BIENAYMÉ de la Universitatea Paris Dauphine, profesorul Alin REDSLOP de la Universitatea Paris II – Panthéon-Assas, profesorul Xavier RICHET de la Universitatea Paris III – Sorbona Nouă, profesorul Daniel LABARONNE de la Universitatea Bordeaux IV Montesquieu, profesorul Maria DELIVANIS-NEGREPONTI, rector onorific al Universității Macedonia din Salonic (Grecia) și profesorul Oleg OLSZEWSKI de la Universitatea din Wroclaw.

• Efectuarea unei vizite de lucru la Biblioteca Națională a Franței (noul complex François-Mitterrand), unde am realizat o cercetare bibliografică pe probleme de comerț internațional și politici comerciale cu acces direct la carte și probabilitatea de a efectua xerox, contra cost, a paginilor ce prezintă interes pentru

Idei, concepte, concluzii și propuneri de dezvoltare durabilă

• S-a detaşat, pe prim plan, nevoia de a regândi tipul de creștere economică. Economia contemporană bazată pe conceptul economiei de scară (construire de unități industriale gigantice) trebuie înlocuită cu economia serviciilor, care este mai puțin consumatoare de resurse. Carențele teoriei conform căreia piata se autoreglează cer intervențiile complementare ale autorităților statului. Astăzi dispunem de date factuale și argumente suficiente pentru a revedea pe fond problema politicilor de dezvoltare. Acum este nevoie de o dezvoltare orientate nici pe descreștere, dar nici pe exces de precautie, ci pe o creștere sobră. Acum ne trebuie o creștere inteligentă. Trebuie definită o strategie rațională într-un context ridicat de incertitudine. A devenit mai evidentă ca oricând nevoia de solidaritate și cooperare planetară. De asemenea, trebuie concepută o nouă dinamică a creșterii. În acest context, se impune o revizuire a metodelor de calcul al PIB, introducându-se inclusiv parametri ai mediului înconjurător.

• S-a ajuns la concluzia că nu este posibilă o soluție unică de dezvoltare durabilă. Soluțiile organizațiilor internaționale sunt uniforme, dar situațiile în lume sunt diferite. Nu există o soluție unică. În UE convergența este minimală, integrarea putând avea loc cu viteze diferite. În conceptul de dezvoltare durabilă obiectivul central este omul, dar din păcate este uitat. Dezvoltarea durabilă trebuie să satisfacă generațiile actuale, fără a priva generațiile viitoare. Conceptul de subsidiaritate trebuie aplicat în UE. Dacă

gândim în bloc nu este benefic pentru nimeni. • A fost pusă în evidență importanța pentru tările din Europa Centrală și de Est a dimensiunii sociale a dezvoltării durabile. Componentelor dezvoltării durabile – eficiență economică, protejarea mediului înconjurător și latura socială a dezvoltării – li se acordă atenție diferențiat în statele lumii. Pentru tările din Europa Centrală și de Est dimensiunea socială a dezvoltării durabile prezintă o importanță crucială în contextul integrării statelor respective în UE. Aceasta întrucât în perioada de tranziție asupra factorului uman s-au abătut numeroase fenomene negative: șomaj, mod de viață la limita subzistenței, marginalizare socială,

norme morale îndoielnice. Acum pentru țările din Europa Centrală și de Est primordiale sunt creșterea competitivității și a convergenței economice în cadrul UE. Nevoia unui ritm mai mare de creștere economică a acestor țări nu trebuie să afecteze drepturile fundamentale ale omului.

• Trecerea de la liberalismul fanatic la necesitatea interventiilor statului pentru realizarea dezvoltării durabile. Reducerea drastică a rolului statului în reglarea problemelor vieții economico-sociale a societății a condus la multe carențe ale dezvoltării durabile, pe care economia de piață nu este în stare să le rezolve. Este necesar ca statul să continue acordarea de subventii în agricultură, pentru energie si alte sectoare importante ale dezvoltării economico-sociale a țărilor, inclusiv să se regăsească în cadrul legislației UE.

• În prezent s-a ajuns în etapa necesității creșterii rolului de alertă a organizațiilor neguvernamentale. Acestea efectuează presiuni asupra instituțiilor statului, atunci când acestea nu intervin în reglementarea unor fenomene negative la nivelul societătii.

 Globalizarea cere consens pe bază de solidaritate între tările dezvoltate și tările în curs de dezvoltare. Printre marile probleme care stau în fața omenirii - creșterea exponentială a populației, consumul de resurse depășește limita de normalitate, secetele, inundațiile și cutremurele produc din ce în ce mai multe victime și pagube materiale – se înscriu și modificările la scară globală ale climatului pe pământ. Acum se știe, conform unor studii aprofundate, că încălzirea planetei este fără echivoc, astfel încât până în 2020-2029 cresterea temperaturii va fi de minimum 1,8 grade și maximum 4 grade. Soluțiile întreprinse până acum au fost incapabile să oprească fenomenul periculos al deteriorării mediului înconjurător. Climatul s-a degradat mult din pricina activităților umane (îndeosebi a industriilor poluante). În mod secundar degradarea mediului a avut loc din cauza exploziilor solare si a eruptiilor vulcanice. Cu cât sunt mai mari emisiile de gaze CO, și N₂O, cu atât va crește mai mult efectul de seră. Acum este dublă cantitatea de CO, peste limita normală. Omenirea are nevoie de un consens pe bază de solidaritate între toate țările pentru rezolvarea acestei probleme vitale.

• Congresul Societății pentru Studierea Ideilor Europene (ISSEI) din Finlanda

În perioada 28 iulie-2 august 2008 a avut loc Congresul International al Societății pentru Studierea Ideilor Europene (ISSEI), desfășurat la Universitatea din Helsinki, Finlanda. O delegație din România, formată din prof. univ. dr. Theodor Damian, prof. univ. dr. Ioan N. Roşca şi prof. univ. dr. Mircea Itu, a participat la acest congres. Am fost prezenti la mai multe sectiuni ale congresului, cum ar fi cele despre sacru în gândirea europeană, viitorul religiei, dialogul extremelor (poezie și știință), precum si dimensiunea teologică a limbajului ca fundament pentru dialogul dintre religie și știință.

În plen, părintele-profesor Theodor Damian, directorul Centrului ID al Universității Spiru Haret din New York, a susținut o foarte apreciată comunicare științifică despre omul religios și prezența sacrului de-a lungul întregii istorii a creștinismului, dar și a filosofiei universale. De asemenea, a răspuns convingător și cu argumente la fiecare întrebare adresată de participanți.

Din secțiunea dedicată dialogului dintre artă și știință, condusă de prof. univ. dr. Mihaela Albu de la Universitatea din Craiova, am reținut comunicările științifice ale profesorilor Iolanda Mănescu – despre Lucian Blaga ca poet si filosof, Emilia Parpală – despre matematica poeziei și poezia matematicii, cu referințe interesante la Nichita Stănescu, precum și Janusz Przychodzen (Universitatea York din Canada – despre poetică și estetică. Cu o mare bucurie și pasiune am urmărit comunicarea științifică a prof. univ. dr. Mihaela Albu, specialist incontestabil la noi în literatura diaspora. Ea s-a axat pe limbajul poetic și științific reflectat în opera lui Pius Servien.

Prof. univ. dr. Theodor Damian (Metropolitan College din New York) a organizat și condus în cadrul Congresului ISSEI de la Helsinki secțiunea intitulată The Theological Dimension of Language as Ground for the Dialogue between Religion and Science (Dimensiunea teologică a limbajului ca fundament pentru dialogul dintre religie și știință). Părinteleprofesor Theodor Damian a prezentat o valoroasă comunicare științifică despre logos și știință, dialog reunit în imaginile artistice și totodată conceptele filosofice de revelare și camuflare. Acestea se găsesc într-un raport de interdependentă, în dinamica faptelor din universul lui Dumnezeu. Prof. univ. dr. Ioan N. Roşca (Universitatea Spiru Haret) a conferențiat în franceză despre corespondențele semantice dintre teologie și metafizică. Profesoara italiană Nina Tucci (Universitatea Houston) a lărgit aria cercetării printr-o comunicare științifică despre șamanism, raportată la opera lui André Malraux cu privire la tentația Occidentului. Bogdan Ştefanachi (Universitatea A. I. Cuza din Iași) a prezentat o comunicare din aria științelor politice despre Uniunea Europeană situată

între limbajul religios și limbajul politic. Anca Sârghie (Universitatea Lucian Blaga din Sibiu) a avut o comunicare despre caracteristicile limbajului poetic în literatura română.

Am susținut o conferință în sistemul Power Point intitulată: Hermeneutics of the Myth (Hermeneutica mitului), prin care am căutat să evidențiez necunoașterea mitului și interpretarea sa superficială în lumea contemporană. Raportul mitului cu filosofia, religia, istoria, adevărul, realul, visul, precum și problema demitizării s-au regăsit în comunicarea mea științifică.

Cu ocazia participării la Congresul Societății pentru Studierea Ideilor Europene de la Helsinki, împreună cu mai mulți colegi, am vizitat numeroase obiective culturale și turistice din capitala Finlandei (Helsinki Yliopisto – universitatea, catedrala lutherană Tuomiokirkko, catedrala ortodoxă Uspenski, Temppeliaukio biserica din stâncă, monumentul Sibelius, Muzeul de artă contemporană, Teatrul suedez, Opera, Fortăreața de pe insula Suomenlinna etc.), obiective din Turku, dar și din țara învecinată cu Finlanda prin Marea Baltică, Estonia.

"Europa în regiunea mea"

Săptămâna Europeană a Regiunilor și Orașelor

La Bruxelles are loc, la începutul lui octombrie, editia a sasea a evenimentului OPEN DAYS- Săptămâna Europeană a Regiunilor și Orașelor, organizat de Comitetul Regiunilor și de DG pentru Politica Regională din cadrul Comisiei Europene și sprijinit de Președinția Franceză a UE și de Parlamentul European.

Pe întreg teritoriul Uniunii Europene au loc numeroase seminarii, ce se vor axa pe experiențe de primă mână în implementarea celor 345 de programe de coeziune aferente 2007-2013. Nu mai puțin de 216 regiuni și orașe din 32 de state au semnat ca parteneri pentru cea de-a sasea ediție a OPEN DAYS. Astfel, pe lângă toate aceste evenimente, ce se vor desfășura în Bruxelles, 32 de state vor găzdui 235 de evenimente locale OPEN DAYS, pe toată durata lunii octombrie, sub deviza "Europa în regiunea mea".

În România se vor desfăsura nouă astfel de evenimente europene sub sigla Open Days, la Slănic-Moldova (Bacău), Reşița (Caraș-Severin), Târgu Jiu (Gorj), Baia Mare (Maramureș), Oradea (Zona Metropolitană Oradea), Tulcea (Tulcea), Focșani (Vrancea).

Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuințelor (MDLPL) organizează un eveniment similar la București, din dorința de a populariza conceptul de dezvoltare regională, de a promova potențialul de dezvoltare a celor opt regiuni din România și de a crește gradul de conștientizare a publicului cu privire la politica regională și de coeziune europeană și la problemele dezvoltării regionale

Evenimentul va fi marcat, la București luni. 13 octombrie, în Piața Enescu, între orele 12.00-18.00, la "Open Daya – Ziua regiunilor", unde reprezentantii Agentiilor pentru Dezvoltare Regională vor prezenta avantajele competitive ale fiecărei regiuni, oportunitățile de investiții și proiectele importante derulate sau aflate în desfășurare. Va putea fi admirată arta meșteșugarilor din fiecare regiune. Dezbaterea "Idei și acțiuni pentru dezvoltarea regiunilor" va aborda o tematică generoasă: dezvoltarea durabilă a regiunilor, răspunsurile regionale la schimbările climatice, surse de energie alternativă, coeziunea socială, dezvoltarea sectorului privat, cooperarea teritorială și Carta Verde a Coeziunii Teritoriale, care va fi prezentată la începutul acestei luni de Comisia Europeană. Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuințelor va prezenta programele cu finanțare europeană și guvernamentală pe care le gestionează, inclusiv programele PHARE, cu componentă de mediu, iar la standul "Coltul verde" vor fi consemnate informații, exemple de proiecte și publicații pe problematica mediului, a schimbărilor climatice și a energiei regenerabile. "Cafeneaua Investitorilor" îi așteaptă pe invitații interesați de programe și proiecte regionale, care vor putea sta de vorbă în tihnă cu reprezentanții Agențiilor pentru Dezvoltare Regională, ai MDLPL, ai altor instituții participante la eveniment.

Dictionar de termeni comunitari

• Structură de sprijinire a afacerilor – este o structură clar delimitată care asigură o serie de facilități (de exemplu accesul la unități) și/sau spații pentru desfășurarea unor activități economice de producție sau prestări servicii, având ca scop atragerea investițiilor, astfel încât să se valorifice potențialul material și uman al zonei în care sunt amplasate. Structurile de sprijinire a afacerilor pot fi axate pe dezvoltarea activităților de cercetare și microproducție, pe dezvoltarea activităților de cercetare în vederea dezvoltării de noi modele și prototipuri, pe oferirea de facilități pentru dezvoltarea întreprinderilor cu activitate productivă sau pe dezvoltarea de noi afaceri prin oferirea de servicii specializate (de exemplu, consultanță, asistență juridică la începutul activității respectivelor afaceri).

• Studiul de fezabilitate – vizează documentația tehnico-economică prin care se stabilesc principalii indicatori tehnico-economici aferenți obiectivului de investiții pe baza necesității și oportunității realizării acestuia și care cuprinde soluțiile funcționale, tehnologice, constructive și economice ce urmează a fi supuse aprobării. Proiectele finanțate din fonduri europene trebuie să respecte prevederile H.G. 28/ 2008 privind aprobarea continutului-cadru al documentației tehnico-economice aferente investițiilor publice, precum și a structurii și metodologiei de elaborare a devizului general pentru obiective de investiții și lucrări de intervenții.

• Proiectul tehnic – se referă la documentația ce conține părți scrise și desenate privind realizarea obiectivului de investiții: execuția lucrărilor, montajul echipamentelor, utilajelor sau instalațiilor tehnologice, acțiunile de asigurare și certificare a calității, acțiunile de punere în funcțiune și teste, precum și acțiunile de predare a obiectivului de investiții către beneficiar. Conținutul-cadru al proiectului tehnic este obligatoriu să fie utilizat în cazul proiectelor finanțate din fonduri europene, fiind aprobat prin Instrucțiunile de aplicare a H.G. nr. 28/2008, publicate în Monitorul Oficial nr. 524/11.07.2008.

• Detalii de execuție – consemnează documentația elaborată cu respectarea strictă a prevederilor proiectului tehnic, conținând detalierea foarte amănunțită a materialelor și tehnologiei de execuție propusă, fără să necesite suplimentarea cantităților de lucrări și fără a se depăși costul lucrării stabilit în faza de studiu de fezabilitate/documentație de avizare.

Evoluții în sfera calității în învățământul de limbi străine la Universitatea Spiru Haret

Prof. univ. dr. Domnica SERBAN Facultatea de Limbi și Literaturi Străine

Evoluția învățământului superior în ultimul deceniu, atât în comunitatea academică internațională, cât și pe plan intern, implică o orientare marcat pragmatică, determinată de cerințele noi ale realității în domeniul diferitelor specializări solicitate pe piața muncii. În consecință, a fost necesară o redefinire a ceea ce înțelegem prin calitatea procesului de învățământ. Conceptul de calitate trebuie, așadar, înțeles ca o variabilă dependentă de orientarea socio-economică a societății în fiecare epocă parcursă. În acest sens putem spune că facultățile de limbi străine din întreaga lume și-au adaptat politica curriculară și metodologia în funcție de exigențele epocii pe care o traversăm și de obiectivele finale ale specializărilor vizate. Diversificarea formelor de învățământ, a tipologiei studentilor si, nu în ultimul rând, a gamei profesionale rezultante la

sfârșitul fiecărui ciclu – licență, masterat, doctorat – a impus schimbarea statutului și funcționalității unor discipline din planul de învățământ și chiar modificări ale programelor aferente.

Facultatea de Limbi și Literaturi Străine a răspuns prompt exigențelor impuse de noile orientări prin conceperea unui plan de învătământ adecvat cerintelor contemporane și corelat armonios cu politicile curriculare practicate în plan mondial. S-au conturat câteva opțiuni clare în domeniul relației dintre teoretic și aplicativ, acordându-se o pondere mai mare activităților practice, cu accent pe achiziția și rafinarea deprinderilor lingvistice în cadrul cursului practic de limbă străină. Acesta constituie coloana vertebrală a planului de învătământ pe care 1-am pus, deja, în practică. La cele două specializări A – limba și literatura engleză și, respectiv, limba și literatura franceză –, unde studenții au un nivel de pornire mediu, cursul practic constă din patru ore de seminar pe săptămână care sunt dedicate perfecționării cunoștințelor lexico-gramaticale, dar și îmbunătătirii competenței conversaționale, a comprehensiunii și a abilităților discursive. La specializările B, axate pe limbi ca germana, spaniola, italiana, rusa, japoneza, araba și chineza, majoritatea studenților pleacă de la nivelul elementar, urmând ca, printr-o predare intensivă, ei să atingă în final nivelul mediu și chiar avansat de cunoaștere și folosire a limbilor respective.

Cursurile de limbă contemporană și de literatură se bucură și ele de o nouă orientare, în sensul reducerii cadrului teoretic în favoarea aplicațiilor concrete,

cum ar fi, în cazul literaturii, analiza textului literar sau modalitățile de exploatare a acestuia în procesul predării limbii la diferite nivele. În cadrul ciclului dedicat studiilor de licentă, pachetul cursurilor optionale s-a redus, limitându-se la prelegeri menite să fixeze fondul de cunostinte necesare practicării profesiunii de traducător sau a celei de profesor de limbă străină în cadrul scolilor generale. Diversificarea profesională și aprofundarea unor subdomenii ale filologiei a devenit obiectivul central al programelor de masterat la zi sau online.

Pentru asigurarea unei calități noi a procesului de învățământ s-au făcut eforturi mari în două direcții: perfecționarea pregătirii cadrelor didactice și realizarea unor materiale didactice moderne și eficiente. In ultimii ani toate cadrele didactice tinere, însumând 70 % din corpul nostru profesoral au început studii doctorale, mulți dintre ei fiind acum în faza finală de redactare a tezei. Datorită performanțelor rapid înregistrate, 90% dintre ei au fost promovați pe posturi de lectori, întărind în acest fel "piramida" instituției.

In vârful "piramidei" academice mai sus menționate se plasează în prezent personalități de prim rang din domeniul lingvisticii sau al studiului literaturilor străine, precum profesorii sau conferențiarii Paul Miclău, Rodica Locusteanu, Elena Bălan, Mircea Mihalevschi, Domnica Şerban, Emilia Bondrea, Ruxandra Teodorescu, George Volceanov, Ilinca Crăiniceanu, Dana Manea, Feodor Chirilă, Ileana Scipione și mulți alții. Ei reprezintă de fapt soliditatea tradiției învățământului de limbi și literaturi străine, deja statornicită și la facultatea

respectivă din cadrul Universității Spiru Haret de-a lungul celor 15 ani de la înfiintare. În plus, aceleasi cadre didactice de înalt prestigiu academic imprimă un accentuat grad de modernitate cercetării din domeniului filologiei limbilor și literaturilor străine, contribuind substanțial la progresul științelor filologice. Remarcăm, de altfel, participarea frecventă a profesorilor de la Facultatea de Limbi și Literaturi Străine la sesiuni științifice interne și internaționale, la care se adaugă coordonarea unor projecte importante pe teme de mare actualitate si publicarea unor tratate și studii care marchează pași noi în studiul limbilor și literaturilor străine.

Profesorilor seniori, dar și celor juniori, care alcătuiesc cele trei catedre ale facultății le datorăm și conducerea programelor masterale atât de bine primite de tinerii filologi din întreaga țară. Datorită standardelor de-a dreptul competitive în plan național ce caracterizează concepția tematicii programelor de masterat și calitatea predării, avem anual solicitări insistente pentru programele dedicate lingvisticii comparate și analizei contrastive, spiritului european în literatura modernă și, mai ales, traducerii specializate și documentării terminologice.

Dar creșterea calității se datorează în bună măsură și materialelor didactice elaborate în ultimii ani. S-au adoptat structuri și tipuri noi de format pentru cursurile și manualele aferente disciplinelor studiate. Ne-am aliniat în acest sens publicațiilor didactice din Europa și SUA, recurgând la un format complex, cu valoare interactivă, în care se evită tratarea "pur" teoretică, integrându-se în schimb activități incitante pentru student. Aceste aplicații care iau forma unor dezbateri bazate pe întrebări și răspunsuri (așteptate de la student), a unor teste de autoevaluare și a unor exerciții de redactare de text sunt deosebit de atractive pentru auditoriul nostru. Ele solicită nu numai intelectul studentului, dar modelează și capacitățile "practice" ale acestuia, prin cultivarea deprinderilor bazate pe schimburi discursive. Exemple pot fi materialele de curs practic de la anii II și III, secția engleză, cursurile bazate pe concepte relevante și aplicațiile lor la limba contemporană franceză (anii III și IV), engleză (anul II), germană (anii I și II), spaniolă (anii I și II), italiană (anii II și III), și, nu în ultimul rând, cursurile de literatură engleză (anul II), franceză (anii II și III) etc. S-au elaborat materiale moderne pentru predarea japonezei (curs practic și limbă contemporană) și arabei. Materialele didactice se prezintă sub forma volumelor publicate în ultimii ani la Editura Fundației România de Mâine, inclusiv pentru învățământul la distanță sau a textelor incluse, încorporate în biblioteca virtuală a facultății noastre.

Pentru studenții din sistemul "la distanță" s-au practicat grile adecvate, deși anumite deprinderi nu au putut fi verificate prin formele de evaluare existente. La nivelul întregii facultăți o echipă de profesori specializați în IT au lucrat la un program care să permită mai buna evaluare, inclusiv prin teste pe parcursul semestrului, a nivelului atins gradual de studenții de la ID.

Problema evaluării la fiecare din formele de învătământ a constituit obiectul dezbaterii largi la nivelul catedrelor, precum si al Consiliului pe facultate, care a ajuns la o metodologie complexă în domeniu. Rezultatele s-au sintetizat într-un material comunicat și studenților, astfel încât aceștia să cunoască exact toate exigențele noastre.

EDUCATIE ȘI CULTURĂ

Acreditarea universitară

Suntem deja la mijlocul lunii început și odată cu el apar întrebări, frământări legate de acreditarea natională și internațională.

Precum se știe, Universitatea Spiru Haret este membră a EUA - the European University Association (Asociatia Universitătilor Europene), care reprezintă și sprijină instituțiile de învățământ superior în 46 de țări, ajutându-le să fie la curent cu ultimele noutăți în materie de înaltă educație și cercetare.

EUA joacă un rol esențial în trasarea evoluției educației și cercetării de viitor în Europa, grație diversității membrilor și cunoașterii unice în acest domeniu.

Sute de universități din Europa sunt membre ale acestei asociații, printre care: Association Of University Of Applied Sciences (Austria), Cardiff University (Țara Galilor), Copenhagen Business School (Danemarca), Dublin Institute of Technology (Irlanda), Ecole Polytechnique Federale de Lausanne (Elveția), Helsinki School of Economics (Finlanda), Lund University și Malmo University (Suedia), City University, Imperial College, Cambridge University şi Oxford University (Marea Britanie), Edinburgh University (Scoția).

Institutional Evaluation Programme (Programul de Evaluare Institutional), ce se asigură că instituțiile de învățământ superior obțin beneficii maxime dintr-o evaluare realizată de o echipă de experți în acest domeniu la nivel european. Dorinta este ca aceste evaluări să sustină instituțiile participante în procesul de dezvoltare continuă a strategiei de management și cultură internă de înalt

Până în prezent, 250 de astfel de evaluări au avut loc în mai multe tări din Europa, transformând metodologia IEP într-una dintre cele mai performante și testate în programele de evaluare internațională disponibile în cadrul universităților europene.

Universitatea Spiru Haret, membru activ al EUA, participă la întrunirile organizate de această asociație alături de marii lideri europeni din domeniul educației, culturii și cercetării, pentru a-și crește performanțele și vizibilitatea internatională.

Cu siguranță mulți se întreabă *ce este* o acreditare. Este un proces de asigurare și îmbunătățire a calității academice prin care o organizație furnizoare de educație este mai întâi autorizată să funcționeze ca instituție de învățământ superior,

În cadrul acestei prestigioase dobândind dreptul de a desfăşura octombrie. Un nou an universitar a asociații, funcționează și IEP - procesul de învățământ și de a organiza admiterea la studii și apoi acreditată și recunoscută ca făcând parte din Sistemul Național de Învățământ Superior, cu drept de emitere a diplomelor, certificatelor și a altor acte de studii recunoscute național și de organizare, după caz a examenelor de absolvire, licentă, masterat, doctorat.

> Cu alte cuvinte, acreditarea presupune asigurarea și evaluarea calității, rezultatele în învățare și performanță în cercetarea universitară, considerată a fi pilon de referintă.

Prin acreditare se urmărește, deci, asigurarea calității, adică un mecanism prin care performanțele academice să fie mereu îmbunătățite, aici incluzând procese de predare, învățare și cercetare în termeni de continut, metode și tehnici.

În luna ianuarie Universitatea Spiru Haret va fi supusă testului EUA unde, cu siguranță, nu va întâmpina dificultăți.

Asta înseamnă muncă, pasiune, perseverență și dorința de a reuși.

Si pentru că tot a debutat un nou an universitar, dorim tuturor împliniri, iar dăruirea cadrelor didactice și a studenților să contribuie în continuare la dezvoltarea puternică a Universității Spiru Haret.

Un an universitar minunat tuturor!

EUA – susține valorile și principiile consemnate în Magna Charta din 1988

Cine este EUA

EUA (The European University Association), printre multele sensuri acordate acestei organizații, mai poate fi numită și "liga" celor mai buni din Europa. În calitate de organizație a universităților europene și a asociațiilor naționale ale rectorilor, reprezintă vocea de bază a comunității de învățământ superior

Ținând cont de faptul că instituțiile de învățământ superior joacă un rol esențial în dezvoltarea viitorului și preocuparea pentru cum va arăta acesta, EUA are misiunea de a promova dezvoltarea unui sistem riguros și coerent al învățământului superior și al cercetării europene.

Misiunea EUA

Obiectivul principal al EUA îl reprezintă sprijinirea activă și conducerea membrilor săi în procesul de consolidare a calității predării, studierii și cercetării, precum și a contribuției lor față de societate. Potrivit datelor de ultimă oră, EUA cuprinde peste 700 membri din 46 țări europene. Aceștia primesc informații electronice la zi, publicații referitoare la dezvoltarea, tendințele și problemele politice din învățământul superior și cercetarea europeană. Membrii ei au posibilitatea de a se informa reciproc asupra activității lor prin intermediul serviciului EUA de "Member

Website-ul EUA a fost reactualizat pentru a facilita nu doar accesul la o gamă mare de informații, ci și pentru a crea un directoriu online referitor la calitatea de membru. EUA a încurajat dezvoltarea comunităților virtuale pentru a promova și facilita cooperarea și comunicarea în cadrul unor grupuri specifice de membri. Anual EUA initiază o serie de conferinte și seminarii ce oferă universităților-membre oportunități de a se întâlni cu colegii din Europa pentru a dezbate subiecte de interes comun. EUA continuă să-și dezvolte serviciile care includ evaluări instituționale, seminarii referitoare la administrare și implicare în proiecte tematice.

Calitatea de membru EUA

EUA este o asociație a universităților europene din țările semnatare ale Convenției Culturale Europene a Consiliului Europei. Calitatea de membru EUA este, prin urmare, limitată la universitățile din aceste 48 de țări. Sunt cinci tipuri diferite de membri ai EUA:

Membri individuali deplini pot fi universitățile autorizate să ofere titluri de doctor, care au oferit cel puțin un titlu de doctorat pe parcursul ultimilor trei ani. În calitate de membru individual deplin, fiecare universitate are acces la toate serviciile EUA și conferințele de membru, beneficiază de dreptul de vot în Adunarea Generală. Pentru a accede la EUA, universitățile vor prezenta cererea și scrisoarea de recomandare din partea Președintelui Asociației Naționale a Rectorilor (și din partea a trei membri EUA deplini, dacă este necesar). Taxele de membru variază în funcție de PIB-ul fiecărei țări și numărul de studenți înmatriculați în

universitate (taxa anuală de bază pornește de la 1800 euro până la maximum 2174 euro pentru universitățile ale căror studenți depășește numărul de 20.000).

Membri individuali asociați pot fi instituțiile de învățământ fără programe de doctorat sau care au început programele de doctorat, dar nu au conferit titlul de doctor. Pe parcursul a trei ani consecutivi, instituțiile trebuie să fie membre ale Asociației Naționale a Rectorilor în țara lor. Membrii individuali asociați, bucurându-se de acelasi acces ca membrii individuali deplini la toate serviciile și conferințele de membru, nu au dreptul la vot în cadrul Adunării Generale EUA. Taxa de membru este calculată în același mod ca și cea a membrilor deplini.

Membri colectivi deplini pot fi Asociațiile Naționale ale Rectorilor, care reprezintă universitățile țărilor lor. In mod curent, există un membru deplin colectiv pe țară. Taxa de membru variază în funcție de numărul populației țării, PIB și numărul membrilor

Membri colectivi asociați pot fi asociațiile naționale ale altor instituții de învățământ superior. Asemenea asociații trebuie să fie recomandate de Asociația Națională a Rectorilor. Taxa de membru este calculată în funcție de numărul populației țării, PIB și numărul membrilor Asociației.

Membri afiliati pot fi asociațiile și rețelele regionale și internaționale, precum și alte organe, institute de cercetare și organizații interesate în cooperarea europeană în domeniul învățământului superior. Decizia cu privire la calitatea de membru este de 900 euro pe an. Această funcție oferă organizațiilor, care au aceleași obiective ca EUA, oportunitatea de a se implica în activitatea EUA și de a beneficia de serviciile de membru, de informațiile și de proiectele acesteia.

Toți solicitanții unei astfel de calități de membru sunt, mai întâi, examinați de Senatul EUA, apoi de Consiliul EUA (trei sesiuni pe an) care, în cele din urmă, va lua decizia finală.

Agenda Internațională a EUA

Încă din 2006, EUA a prevăzut extinderea activităților Asociației în afara Europei, astfel Consiliul EUA a adoptat agenda internatională. Documentul stabilește că strategia respectivă este condiționată de procesul de internaționalizare care influențează universitățile din Europa, precum și de dezvoltarea "dimensiunii externe" a Procesului Bologna.

"Dimensiunea externă" a Procesului Bologna a constituit problema de bază care a fost îndelung discutată de către Miniștrii Educatiei din cele 46 de state membre ale *Procesului Bologna*.

Agenda sugerează activități pentru perioada următoare, inclusiv dezvoltarea ulterioară a relațiilor de cooperare existente cu parteneri din America de Nord, în particular, prelungirea Dialogului Transatlantic, o ședință bianuală cu participarea EUA, Consiliului American în domeniul Educației, Asociației Universitarilor și Colegiilor din Canada și cu a altor parteneri. Pe lista de activități mai figurează și implementarea Convenției EUA în America de Sud și alte inițiative de promovare a interacțiunii și dialogului cu parteneri din Asia și Africa.

Universitatea Spiru Haret are calitatea de membru EUA. Ea a fost recent admisă spre a primi acreditarea internațională din partea EUA în urma unor inspecții ce se vor desfășura la universitatea

Grupai realizat de asistent univ. Marius ION Facultatea de Jurnalism, Comunicare și Relații Publice

Studio al TVRM situat în edificiul din Şoseaua Berceni nr. 24

• De luni până vineri, la orele 9³⁰, 11³⁰, 15³⁰ și 17³⁰ • sâmbătă și duminică, la ora 10 emisiunea

Teleamfiteatrul Universității Spiru Haret Consultații pentru sesiunea de examene

Emisiune realizată în cadrul Departamentului Învățământ

• De marți până joi, inclusiv, la ora 20

• duminică, la ora 14

emisiunea Academica

Marți - Istoria care doare.

Miercuri – Economia, pentru cine?

Joi – Cărți și probleme.

Duminică – Ateneul artelor.

Programul

Televiziunii România de Mâine (tvRM)

LUNI 13 octombrie 2008

- 06:00 Promo USH
- 06:10 București, București (r)
- 06:40 Cafe concert (r)
- 07:10 Un răspuns pentru fiecare. Emisiune de Simona Șerban
- 07:30 Comentariul zilei (r) 07:50 Promo
- 08:00 Din culisele olimpiadelor (r)
- 08:30 **Top TVRM**
- 09:20 Promo
- 09:30 Teleamfiteatrul Universității Spiru Haret. Consultații pentru sesiunea de examene
- Emisiune realizată în cadrul Departamentului Învățământ
- 11:30 Teleamfiteatrul Universității Spiru Haret.
- Consultații pentru sesiunea de examene Emisiune realizată în cadrul Departamentului Învătământ
- 13:20 *Promo*
- 13:30 Film documentar: Supertehnologii
- 14:00 TVRM-edicina. Prof. univ. dr. Constantin Dumitrache la dispoziția dvs.
- 14:58 *Promo*
- 15:00 Întâlnire cu folclorul. Emisiune de Theodora Popescu 15:30 Teleamfiteatrul Universitătii Spiru Haret.
- Consultații pentru sesiunea de examene Emisiune realizată în cadrul Departamentului Învătământ
- 17:30 Teleamfiteatrul Universitătii Spiru Haret.
- Consultații pentru sesiunea de examene Emisiune realizată în cadrul Departamentului Învățământ
- 19:30 Haretiştii. Emisiune de Mugur Popovici
- 20:00 Apel telefonic. Emisiune de George Nicolau
- 21:00 Electorale în stil Caragiale. Emisiune de Viorel Popescu 21:30 Dialog, știință, religie. Emisiune de Carmen Fulger
- 22:00 Film documentar 22:30 Film serial: A fost odată ca niciodată – Filipine (ep. 96)
- 23:15 Comentariul zilei. Emisiune de George Marinescu 00:00 Teleamfiteatrul Universității Spiru Haret.
- Consultatii pentru sesiunea de examene
- 04:00 Idei în dialog (r)
- 05:30 Societatea Spiru Haret (r)

MARTI 14 octombrie 2008

- 06:00 Promo USH
- 06:10 Popasuri de suflet (r) 06:40 Întâlnire cu folclorul (r)
- 07:10 Promo
- 07:15 Comentariul zilei (r)
- 08:00 Haretiştii (r)
- 08:30 **Top TVRM** 09:20 Promo
- 09:30 Teleamfiteatrul Universității Spiru Haret. Consultatii pentru sesiunea de examene
- Emisiune realizată în cadrul Departamentului Învățământ 11:30 Teleamfiteatrul Universității Spiru Haret. Consultații pentru sesiunea de examene
- Emisiune realizată în cadrul Departamentului Învățământ
- 13:30 Film documentar: Supertehnologii
- 14:00 TVRM-edicina. Prof. univ. dr. Florin Tudose la dispoziția dvs.
- 14:58 Promo
- 15:00 **Din sălile de concerte**. Emisiune de Mihai Darie
- 15:30 Teleamfiteatrul Universității Spiru Haret. Consultații pentru sesiunea de examene
- Emisiune realizată în cadrul Departamentului Învățământ
- 17:30 Teleamfiteatrul Universității Spiru Haret. Consultații pentru sesiunea de examene
- Emisiune realizată în cadrul Departamentului Învățământ 19:20 Promo
- 19:30 Ani de liceu. Emisiune de Mugur Popovici 20:00 Academica – Istoria care doare.
- Emisiune de Mircea Dogaru
- 21:00 Electorale în stil Caragiale. Emisiune de Viorel Popescu
- 21:30 București, București. Emisiune de Simona Șerban
- 22:00 Popasuri de suflet. Emisiune de Violeta Screciu
- 22:30 Film serial: A fost odată ca niciodată Filipine (ep.97) 23:15 Comentariul zilei. Emisiune de George Marinescu

- 00:00 Teleamfiteatrul Universității Spiru Haret.
- Consultatii pentru sesiunea de examene (r) 04:00 TVRM-edicina. Prof. univ. dr. Constantin Dumitrache
- la dispoziția dvs (r) 05:00 Arta de a trăi (r)

MIERCURI 15 octombrie 2008

- 06:00 Promo USH
- 06:10 Electorale în stil Caragiale (r)
- 06:40 Din sălile de concert (r) 07:10 Promo
- 07:15 Comentariul zilei (r)
- 08:00 **Ani de liceu** (r)
- 08:30 Diplomația română Quo vadis? Emisiune de Nicolae Mares
- 09:20 Promo
- 09:30 Teleamfiteatrul Universității Spiru Haret. Consultații pentru sesiunea de examene
- Emisiune realizată în cadrul Departamentului Învătământ
- 11:20 Promo
- 11:30 Teleamfiteatrul Universității Spiru Haret. Consultații pentru sesiunea de examene
- Emisiune realizată în cadrul Departamentului Învățământ
- 13:20 Promo
- 13:30 Film documentar: Supertehnologii 14:00 TVRM-edicina. Prof. univ. dr. Alexandru Oproiu
- la dispoziția dvs.
- 14:58 Promo
- 15:00 Cafe concert. Emisiune de Sorin Petre
- Teleamfiteatrul Universității Spiru Haret. Consultații pentru sesiunea de examene Emisiune realizată în cadrul Departamentului Învățământ
- 17:20 Promo 17:30 Teleamfiteatrul Universitătii Spiru Haret. Consultatii pentru sesiunea de examene
- Emisiune realizată în cadrul Departamentului Învățământ
- 19:30 Performeri în arenă. Emisiune de Mugur Popovici Academica – Economia, pentru cine?
- Emisiune de Ilie Şerbănescu 21:00 Electorale în stil Caragiale. Emisiune de Viorel Popescu
- 21:30 Exclusiv pentru premianți. Emisiune de Carmen Fulger 22:30 **Film serial:** A fost odată ca niciodată – Filipine (ep.98)
- 23:15 Comentariul zilei. Emisiune de George Marinescu 00:00 Teleamfiteatrul Universității Spiru Haret. Consultații pentru sesiunea de examene (r)
- 04:00 TVRM-edicina. Prof. univ. dr. Florin Tudose la dispoziția dvs (r)
- 05:00 Agricultura și alimentația (r)

JOI 16 octombrie 2008

- 06:00 **Promo USH**
- 06:10 Electorale în stil Caragiale (r) 06:40 **Din sălile de concert** (r)
- 07:10 Promo 07:15 Comentariul zilei (r)
- 08:00 Performeri în arenă (r)
- 08:30 **Top TVRM**
- 09:20 Promo
- 09:30 Teleamfiteatrul Universității Spiru Haret. Consultatii pentru sesiunea de examene
- Emisiune realizată în cadrul Departamentului Învățământ 11:20 Promo 11:30 Teleamfiteatrul Universității Spiru Haret. Consultații pentru sesiunea de examene
- Emisiune realizată în cadrul Departamentului Învățământ
- 13:30 Film documentar: Supertehnologii 14:00 TVRM-edicina. Prof. univ. dr. Andrei Firică
- la dispoziția dvs. 14:58 Promo
- 15:00 Întâlnire cu folclorul. Emisiune de Theodora Popescu 15:30 Teleamfiteatrul Universității Spiru Haret. Consultații pentru sesiunea de examene
- Emisiune realizată în cadrul Departamentului Învățământ 17:20 *Promo* 17:30 Teleamfiteatrul Universității Spiru Haret.
 - Consultații pentru sesiunea de examene
- Emisiune realizată în cadrul Departamentului Învățământ 19:20 Promo

- 19:30 **Top sport.** Emisiune de Cristina Matei
- 20:00 Academica Cărți și probleme. Emisiune de Mihai Ungheanu
- 21:00 Electorale în stil Caragiale. Emisiune de Viorel Popescu 21:30 Profil spiritual. Emisiune de Valeriu Râpeanu
- 22:30 Film serial: A fost odată ca niciodată Filipine (ep.99) 23:15 Comentariul zilei. Emisiune de George Marinescu
- 00:00 Teleamfiteatrul Universității Spiru Haret.
- Consultații pentru sesiunea de examene (r) 04:00 TVRM-edicina. Prof. univ. dr. Alexandru Oproiu
- la dispoziția dvs (r) 05:00 **Miorița** (r)
- 05:30 Cronica scepticului (r)

VINERI 17 octombrie 2008

- 06:00 Promo USH 06:10 Electorale în stil Caragiale (r)
- 06:40 Întâlnire cu folclorul (r) 07:10 *Promo*
- 07:15 Comentariul zilei (r)
- 08:00 **Top sport (r)** 08:30 **Top TVRM**
- 09:20 Promo 09:30 Teleamfiteatrul Universității Spiru Haret. Consultații pentru sesiunea de examene
- Emisiune realizată în cadrul Departamentului Învățământ 11:20 *Promo*
- 11:30 Teleamfiteatrul Universității Spiru Haret. Consultatii pentru sesiunea de examene
- Emisiune realizată în cadrul Departamentului Învățământ 13:20 Promo
- 13:30 Film documentar: Supertehnologii
- 14:00 Gazonul fierbinte. Emisiune de Mugur Popovici
- 15:00 Din sălile de concerte. Emisiune de Mihai Darie 15:30 Teleamfiteatrul Universității Spiru Haret.
- Consultatii pentru sesiunea de examene Emisiune realizată în cadrul Departamentului Învățământ 17:20 *Promo* 17:30 Teleamfiteatrul Universității Spiru Haret.
- Consultații pentru sesiunea de examene Emisiune realizată în cadrul Departamentului Învătământ 19:20 Promo
- 19:30 Din culisele olimpiadelor. Emisiune de Mugur Popovici 20:00 Apel telefonic. Emisiune de George Nicolau 21:00 Casă dulce românească. Emisiune de Cătălin Maximiuc
- 22:00 Priorități naționale. Emisiune de Dumitru Pelican 23:30 Comentariul zilei. Emisiune de George Marinescu 00:00 Teleamfiteatrul Universității Spiru Haret.
- Consultații pentru sesiunea de examene (r) TVRM-edicina. Prof. univ. dr. Andrei Firică
- la dispoziția dvs (r) 05:00 Profil spiritual (r)

SÂMBĂTĂ

Telefon:

444.20.85

Fax:

06:00 **Promo USH** 06:10 Electorale în stil Caragiale (r)

Upinia

natională

- 07:30 Popasuri de suflet (r)
- 18 octombrie 2008
- 06:30 Casă dulce românească (r)
- 08:00 Stele de mâine. Emisiune de Dumitru Cucu

- 09:00 Exclusiv pentru premianți. Emisiune de Carmen Fulger (r)
- 10:00 Teleamfiteatrul Universității Spiru Haret. Consultații pentru sesiunea de examene
- Emisiune realizată în cadrul Departamentului Învățământ 11:50 Promo
- 12:00 Agricultura și alimentația. Emisiune de Gheorghe Predilă 12:57 Promo
- 13:00 Academica Stiintă. Emisiune de Alexandru Mironov
- 14:00 Vorbiți, scrieți românește. Emisiune de Valeriu Marinescu 14:30 Adevăratele stele. Emisiune de Sorin Lupașcu
- 16:00 Clubul diplomaților. Emisiune de Mihaela Mihailide 16:30 Cinepanorama. Emisiune de Eugen Atanasiu
- 17:00 Ilinca Dumitrescu și invitații săi. 18:30 Arta de a trăi. Emisiune de Mihaela Coveșanu 19:30 Am venit cu drag la voi. Emisiune de Georgel Nucă 21:30 **Teatrul în fotoliul de acasă.** Emisiune de Viorel Popescu
- 22:30 Film artistic românesc: Năpasta (1982). Regia Alexa Visarion. În rolurile principale
- Florin Zamfirescu, Dorel Vişan, Leopoldina Bălănuță 00:00 Adevăratele stele (r)

03:30 Am venit cu drag la voi (r)

- 01:30 Teatrul în fotoliul de acasă (r) 02:30 Învățământul încotro? (r)
- 05:30 Clubul diplomatilor (r) **DUMINICĂ**
- 19 octombrie 2008
- 06:00 Promo USH
- 06:10 Cinepanorama (r)
- 06:30 Universul cuvintelor (r) 07:00 **Deutsche Welle.** Emisiune de Diana Popescu
- 07:30 Deschide cartea! Emisiune de Alexandru Mironov 08:00 Lumină în suflet. Emisiune de Sorin Bejan
- 10:00 Teleamfiteatrul Universității Spiru Haret. Consultații pentru sesiunea de examene Emisjune realizată în cadrul Departamentului Învătământ

09:00 Grădinița fermecată. Emisiune de Carmen Fulger

- 12:00 Cum vă place. Emisiune de Violeta Screciu 13:00 Cronica scepticului. Emisiune de Cristian Român
- 13:30 Miorita antologie de folclor tradițional. Emisiune de Ioan Filip Academica – Ateneul artelor.
- Emisiune de Mircea Micu 15:00 Toată lumea pe gazon. Emisiune de Viorel Popescu
- 16:00 În căutarea folk-ului pierdut. Emisiune de Maria Gheorghiu
- 17:00 **Din instituțiile statului**. Emisiune de George Nicolau 17:30 **Dor de-acasă.** Emisiune de divertisment.
- Realizator Puiu Stoicescu
- 19:30 Sub semnul muzelor. Emisiune de Vasi Cărăbuț 20:30 Societatea Spiru Haret.
- Emisiune de Daniel Paraschiv
- 21:00 Contrapunct. Emisiune de George Marinescu 22:00 Cafe concert. Emisiune de Sorin Petre
- 22:30 Film artistic: Undeva, cuiva îi pasă (China) 00:00 **Dor de-acasă** (r)
- 02:00 Cum vă place! (r) 03:00 Contrapunct (r)
- 04:00 Club adolescent (r) 05:00 Toată lumea pe gazon (r)

DE FUNDAȚIA ROMÂNIA DE MÂINE,

REVISTA OPINIA NAȚIONALĂ ESTE EDITATĂ

UNIVERSITATEA SPIRU HARET

Solicitări de abonamente, cu plata prin mandat poștal sau dispoziție de plată, se pot adresa redacției: Bulevardul Timișoara nr. 58, Sectorul 6, București. Serviciul difuzare

ISSN 1221-4019 și ISSN 1841-4265 (Opinia națională ONLINE)

Machetarea computerizată și tiparul executate de LABORATORUL DE TEHNOREDACTARE ȘI TIPOGRAFIA

functionează în Splaiul Independentei nr. 313, Sectorul 6, București. Telefon 316.97.88/int. 108.

444.20.91 E-mail: tehno@spiruharet.ro FUNDAȚIEI ROMÂNIA DE MÂINE

Cultură și civilizație. În opoziție sau în armonie?!

Prof.univ.dr. Mircea ITU

Există un timp care curge și un timp care stă. Ne ducem existența măruntă cotidiană în timpul linear, dinamic, măsurat cu ceasul. Este timpul orologiilor, care curge fără oprire. Acesta este timpul civilizației. Dar, există un timp care stă. Clipa este echivalentă cu eternitatea. Dacă am recupera acest timp rotund, static, măsurat cu ritmurile cosmice, timpul liturgic, ne-ar îmbogăți existența. Acesta este timpul culturii.

Cultura nu seamănă cu un coș în care se poate arunca orice.

Cultura este dobândită și este, totodată, împărtășită.Cultura exprimă

valori centrale. Ea rezistă schimbării, cu toate că se schimbă, însă încet și gradat.

A fi naiv cultural înseamnă, pe de-o parte, ignoranță, iar pe de alta, închistare. A dezvolta conștiința culturală reprezintă un scop absolut necesar în formarea personalității umane, dar și în pregătirea pentru viată, în accentul pus pe calitate.

Identitatea culturală definește o nație mult mai bine decât identitatea națională, întrucât o include pe aceasta și, de asemenea, se referă și la indivizii din aceeași nație care trăiesc în afara granițelor statului. Totodată, identitatea culturală este mult mai bogată în

semnificații, iar accesul ei se face la planul metafizic și peren al existenței.

Există numeroase definiții ale culturii, cu scopul de a lămuri conceptul, dar adeseori aducând limite nedorite. Cultura creează o perspectivă asupra realității și reprezintă un *Weltanschauung*, o privire asupra lumii. Este vorba de o privire de ansamblu, de ochiul vulturului ori de privirea animalului de pradă de pe un promontoriu.

Cultura poate fi înțeleasă în funcție de diverse interpretări, cum ar fi:

1) mituri și simboluri prin care oamenii obișnuiesc să-și comunice istoria și valorile lor;

2) sistem prin care oamenii îşi organizează şi-şi exprimă viaţa într-un mod creativ:

3) sistem de credințe şi parametri de comportament acceptați de societate;4) imaginea realității pe care atât

4) imaginea realității pe care atât individul, cât și grupul o percep valoric și ca ghid al existenței;

5) abstracție produsă de gândirea umană;

6) calitatea activităților vieții;
7) proces care generează sens și-l face să actioneze;

umane;
9) sumă a valorilor creației artistice ;

8) set de credințe, valori și atitudini

10) mod de viață.
Este abolut necesară comunicarea între cultură și civilizație, trecând în planul uman, observăm că există mai multe atitudini prin care ne raportăm la celălalt și comunicăm cu celălalt:

a) dominarea, în sensul de a-l domina pe celălalt;

b) dominarea, în sensul de a fi dominat de celălalt;

c) armonia, în sensul de a trăi împreună în pace și înțelegere.

Armonia nu reprezintă un amestec format din a domina și a fi dominat, ci o transcendere a ideii de dominare. Soluția armoniei este promovată de către filosofia religiei, mistică și religiozitatea cosmică. Adesea ea este ignorată, ca și cum nu ar exista. Armonia elimină aroganța și umilința celorlalte două atitudini și insistă asupra detașării și serenității. Când aroganța primează, atunci nu poate fi vorba de comunicare. Nu există respect reciproc și nu se poate

conviețui atunci când totul este înțeles în termeni de superioritate și inferioritate. Nu este înțelegere, acolo unde este aroganță.

Apa trece, pietrele rămân. Cultura și civilizația sunt două aspecte complementare interrelaționate. Ele nu se opun și nu trebuie confruntate. Ambele sunt necesare. Civilizația este sublimată în actualitate, iar cultura în eternitate. Civilizația nu este scopul culturii, dar nici nu marchează decăderea unei culturi. Civilizația are la bază progresul material, iar cultura desăvârșirea spirituală. Scopul culturii îl reprezintă formarea personalității umane. Dacă ne ajută civilizația să trăim mai bine, prin intermediul culturii trăim mai adevărat.

Cartea universitară la Editura Fundației România de Mâine O CARTE LA DOUĂ ZILE

• În ultimii 4 ani au apărut peste 1400 de titluri, într-un tiraj de circa două milioane de exemplare

Înființată în 1992, Editura Fundației *România de Mâine* s-a impus cu o personalitate distinctă în rețeaua editorială, profilul său, în prezent cunoscut și recunoscut, fiind preponderent didactic-universitar.

Producția de carte a Editurii a cunoscut o creștere continuă, îndeosebi în ultimii ani. Dacă din 1992 și până în 2003 au apărut peste 700 de titluri, în ultimii patru ani au apărut peste 1400 de titluri, într-un tiraj de peste două milioane de exemplare.

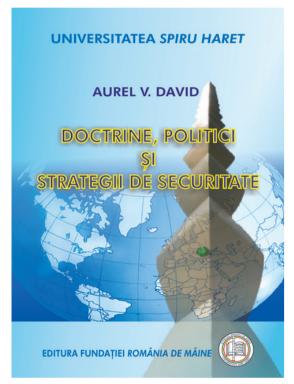
Cărțile apărute răspund necesităților de pregătire ale studenților din cele 30 de facultăți și 50 de specializări ale Universității *Spiru Haret*, dar și ale masteranzilor cuprinși în cele 122 programe de masterat.

Se acordă o atenție deosebită calității editării unor lucrări de înaltă ținută științifică, în paginile cărora sunt abordate, de către cadre didactice și cercetători din Universitatea *Spiru Haret*, din institutele de cercetare ale Fundației *România de Mâine*, probleme majore ale

evoluției României în etapa actuală, ale economiei de piață și integrării europene, statului de drept și democrației, ale științei, învățământului și culturii naționale, în strânsă corelație cu evoluțiile lumii contemporane, ale globalizării și relațiilor internaționale, ale securității și păcii.

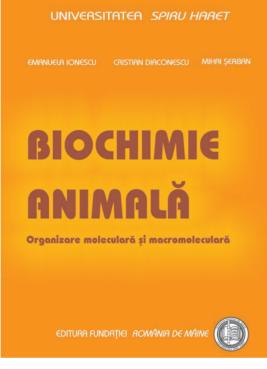
Subliniem că manualele și materialele ajutătoare sunt subvenționate de Fundația *România de Mâine*, fiind vândute studenților Universității *Spiru Haret* cu o reducere de 30%.

În continuă îmbogățire și înnoire, aparițiile editoriale purtând emblema Universității *Spiru Haret* și a Fundației *România de Mâine* acoperă tematic, la nivelul exigențelor științifice și didactice contemporane, o largă diversitate de domenii, discipline și specializări. O expresie a acestei rodnice activități o reprezintă și situarea Editurii, prin numărul anual de apariții și frecvența acestora (o carte la două zile), pe unul din primele locuri în ansamblul editurilor românesti.

Aurel V. David

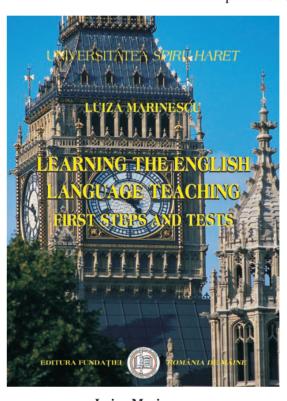
Doctrine, politici și strategii de securitate

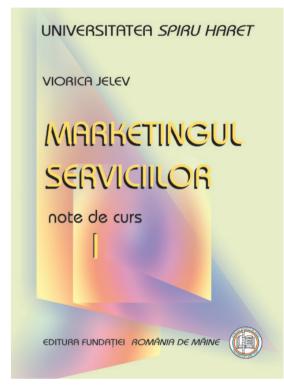
Emanuela Ionescu, Cristina Diaconescu, Mihai Şerban Biochimia animală

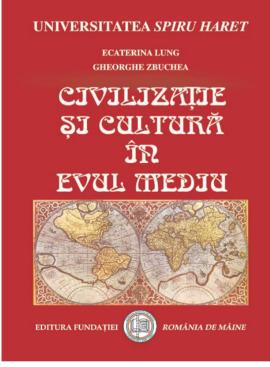
Feodor Chirilă Istoria Literaturii ruse, I

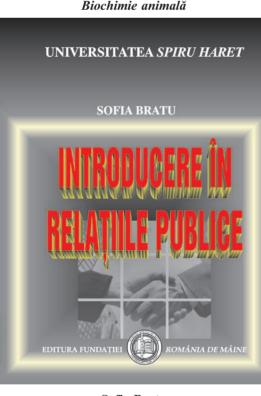
Luiza Marinescu
Learning the english language teaching

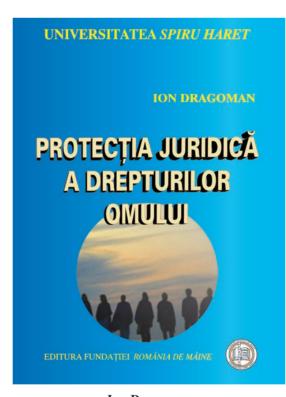
Viorica Jelev Marketingul serviciilor

Ecaterina Lung, Gheorghe Zbuchea Civilizație și cultură în Evul Mediu

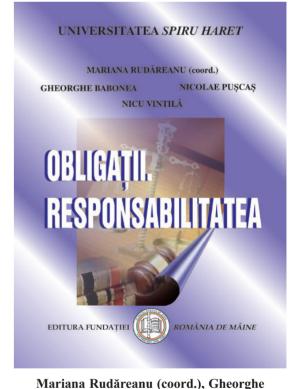
Sofia Bratu Introducere în relații publice

Ion Dragoman Protecția juridică a drepturilor omului

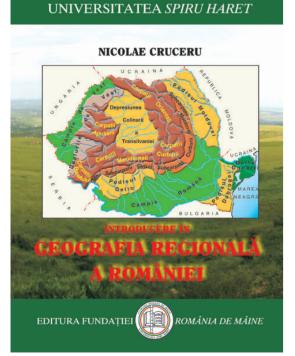

Doru Bratu Constituirea și evoluția statelor naționale (secolul al XIX - 1918)

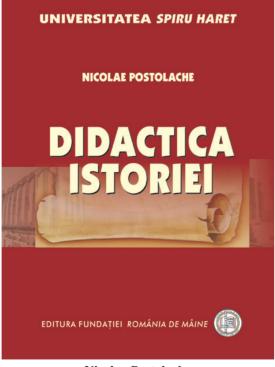

Babonea, Nicolae Pușcaș, Nicu Vintilă

Obligații. Responsabilitatea

Nicolae Cruceru Geografia regională a României

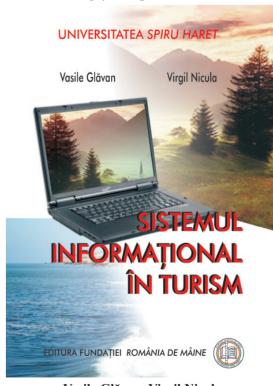
Nicolae Postolache Didactica istoriei

Gheorghe Burlacu
Judo. Aprofundare

Mariana Franga Istoria limbii române. Partea I

Vasile Glăvan, Virgil Nicula Sistemul informațional în turism

Cartea universitară la Editura Fundației România de Mâine